

The logo for FAS (Forskningsrådet för Arbetsliv och Socialvetenskap) is a white, stylized, bold font 'FAS' set against a dark purple rectangular background.

FAS

Forskningsrådet för
Arbetsliv och
Socialvetenskap

FAS ÅRSREDOVISNING

2011

FAS ÅRSREDOVISNING
2011

FÖRORD

Vid en jubileumskonferens i början av år 2011 markerades att det då var tio år sedan de tre forskningsråden FAS, Formas, Vetenskapsrådet och innovationsmyndigheten Vinnova bildades. Under dessa tio år har staten kraftigt höjt budgetarna för de fyra myndigheterna. För FAS del innebär det i stort sett en fördubbling av forskningsbudgeten – som nu omfattar strax under en halv miljard kronor. Regering och riksdag har alltså ökande förväntningar på forskningens bidrag till att lösa politikens uppgifter.

Förväntningarna från den politiska nivån märks även i uppdraget att ta fram underlag inför forskningspropositionen, som är tänkt att presenteras under hösten 2012. FAS har lämnat ett särskilt underlag med titeln Hälsa och välfärd – en samlad forskningsstrategi till Socialdepartementet. I strategin analyseras utmaningar inom departementets hela hälso- och välfärdsområden. Ytterligare underlag har lämnats till Utbildningsdepartementet i rapporten För svensk framgång inom forskning och innovation 2013–2016; ett arbete som samordnades av Vetenskapsrådet.

Sammantaget pekar de två dokumenten på flera strategiska utmaningar. Bland annat att förstärka svensk forskning på den internationella arenan, att öka forskarmobiliteten och att fokusera på konsekvenser av förändringar i den svenska demografin och i svenskt arbetsliv.

Enligt FAS framtidsstrategi ska forskare få de bästa möjligheterna för att göra nyskapande insatser för arbetslivet, folkhälsan och välfärden. Detta framåtriktade arbete sker tack vare både kontinuerlig analys och utvärdering av tidigare gjorda satsningar. Ett viktigt inslag i analysen av gjorda satsningar under 2011 var halvtidsutvärderingen av de FAS-centra som inrättades år 2007. Dessa centra, som kan ha stöd från FAS under maximalt 10 år, har en sammanlagd årlig finansiering på cirka 70 miljoner kronor. Det är nästan lika mycket som det årliga stödet till treåriga projekt, som finansieras med cirka 80 miljoner kronor. Den internationella utvärderingen visade att de olika centrumbildningarna i huvudsak hade lyckats väl, eller mycket väl, så långt. Dock beslöt styrelsen att i ett fall avbryta finansieringen. En tvåårsutvärdering av de tre FAS-centra inom arbetslivsområdet som påbörjade sina verksamheter 2009 startades också under 2011. Den utvärderingen gav i huvudsak positiva resultat. Sammantaget betyder det att FAS långsiktigt kommer att ha 12 centrumbildningar i funktion.

Forskningens kvalitet bygger på en god infrastruktur. FAS har sedan 2001 stött European Social Survey, ESS, som vart annat år kartlägger befolkningarnas faktiska förhållanden och opinioner kring ekonomiska, politiska och kulturella livsområden. Det sker genom intervjuundersökningar i ett trettiotal länder. Denna satsning har under året helt tagits över av Rådet för Forskningens Infrastruktur, Vetenskapsrådet. Avsikten är att undersökningen ska bli en europeisk infrastruktur. FAS bedriver också ett långsiktigt arbete för att bidra till utvecklingen av kommande ramprogram inom EU, Horizon 2020. Rådet har även under året deltagit aktivt i europeiska organisationer och nätverk och i forskningsprogram inom äldreområdet. Detta arbete går vidare dels i ny nordisk samverkan i NordForsks regi, dels genom stöd till Joint Programming Initiative More Years – Better Lives.

En central uppgift är att göra FAS och dess verksamhet mer synliga i nationella och internationella sammanhang. FAS har under året beslutat om en ny kommunikationsstrategi. Rådet och forskningsresultaten blir därmed tydligare mot olika politikområden, de samhällssektorer som berörs och allmänhet. Flera av rådets konferenser har spelats in av SVT Forum eller förmedlats genom olika modeller för webbkommunikation. Open Access-modellen kommer att tillämpas för projekt som beslutats från och med år 2012. Att både verka och synas är viktigt för FAS – och alla de forskare som arbetar med stöd av rådet.

Erland Hjelmquist
Huvudsekreterare
FAS

INNEHÅLL

Resultatredovisning	7
1. Mål och arbetssätt.....	7
2. Organisation.....	11
3. Rådets huvudområden.....	14
4. Finansieringsformer.....	18
5. Forskningsstöd.....	21
6. Internationella frågor.....	31
7. Strategi och analys.....	35
8. Forskningskommunikation.....	37
Ekonomisk redovisning	41
Tabellbilaga	55

RESULTATREDOVISNING

1. Mål och arbetsätt

Forskningsrådet för arbetsliv och socialvetenskap (FAS) arbetar på uppdrag av regeringen. FAS är ett av tre statliga forskningsråd och en av sex statliga forskningsfinansiärer. FAS uppgift är att främja och stödja grundforskning och behovsstyrd forskning på arbetslivsområdet och inom social- och folkhälsovetenskap.

FAS uppgift är också att informera och föra dialog med andra aktörer inom FAS ansvarsområden och övriga forskarvärlden. Dialogen ska handla om rådets verksamhet och de resultat som kommer fram i den forskning som FAS finansierar. En tredje uppgift är att strategiskt analysera, utveckla och utvärdera den forskning och de forskningsbehov som finns inom FAS område. En ytterligare uppgift är att medverka i den samordningsgrupp som enligt regeringsbeslut består av myndighetscheferna för FAS, Vinnova, Vetenskapsrådet och Formas. Gruppen ska samverka och gemensamt utarbeta analyser, strategier och forskningsprogram samt i övrigt ta initiativ för att utveckla och förnya formerna för forskningsverksamhet.

Organisering av arbetet

FAS organiserar verksamheten för att nå högsta kvalitet i alla steg i forskningsfinansieringen och i det strategiska arbetet.

Forskningsmedel fördelas efter utlysning och ansökning i öppen konkurrens. Det leder till att forskare som är framstående inom sina respektive områden kan få stöd till projekt, programstöd eller till att bygga upp särskilda forskningscentra, så kallade FAS-centra.

- Ansökningar om medel till olika forskningsprojekt formuleras fritt av enskilda forskare. Det ses som en garanti för teoretisk och metodologisk förnyelse.
- Programstöden gäller vissa områden som FAS pekat ut som särskilt intressanta och går till etablerade grupper av forskare.
- Centrumbildningar finansierade av FAS är en ännu mera omfattande och långsiktig satsning. Den kan ske inom särskilda områden som FAS pekar ut eller fritt definieras av forskare inom FAS ansvarsområde.

Under 2011 har processen för beredning av projektbidrag och postdoc förändrats så att det går att tidigarelägga fördelningsbesluten. Styrelsebeslutet för dessa medel

fattas nu under september månad, vilket ger berörda forskare och lärosäten bättre möjligheter att planera inför projektstart. Det nya arbetssättet innebär alltså en förbättrad service till forskarsamhället. Omställningen har genomförts med fokus på att kvaliteten i beredningsprocessen ska bevaras.

Ett ytterligare steg för att förbättra servicen mot forskarsamhället sker i samverkan mellan Vetenskapsrådet, FAS och Formas. Ett arbete för att utveckla ett gemensamt ansöknings- och projekthanteringssystem har pågått under året och fortsätter under 2012.

Bedömning och beslut om projektbidrag

FAS arbetar konsekvent för att forskare ska få de bästa förutsättningarna att lämna in intressanta och väl formulerade ansökningar. Både kansliet och styrelseledamöter, med ersättare, deltar sedan i beredningsarbetet.

Styrelseledamöterna och deras ersättare är forskare på hög nivå eller representanter från de verksamheter som hör samman med FAS forskningsområden. I prioriteringskommittéerna finns också externa ledamöter, forskare och allmänrepresentanter. Som ytterligare underlag hämtar FAS in utlåtanden från framstående nationella och internationella externa experter. Det blir allt vanligare att experter från andra länder ingår i arbetet, helt eller delvis. Ju större och långsiktigare satsningarna är, desto större är bruket av internationella sakkunniga.

FAS har ett tydligt krav på att resultat från den forskning som stöds publiceras i internationella tidskrifter. Tillgängliga bibliometriska analyser visar att den forskning som FAS finansierar står sig väl i internationella jämförelser. FAS genomför också på eget initiativ utvärderingar av olika slag, oftast med internationella granskare. Syftet är att värdera forskningens kvalitet och identifiera luckor och brister.

Bidrag till yngre forskare

Om Sverige ska kunna stärka sin internationella konkurrenskraft inom forskningsområdet krävs ett utökat stöd till yngre forskare. Därför prioriterar FAS stödformer som särskilt riktar sig till den gruppen.

Under 2011 fördelade FAS tretton postdoc-bidrag till yngre forskare. En helt ny satsning som riktar sig till yngre forskare är utlysningen av fyraåriga projektstöd till forskare högst sex år efter disputation. FAS beviljade sju sådana bidrag varav sex gick till kvinnliga forskare. De goda erfarenheterna av denna satsning gör att FAS styrelse beslutade fortsätta med stödet minst ett år till.

Ökat internationellt samarbete

Ett led i FAS arbete för utökade internationella kontaktytor i svensk forskning är att ge forskare möjlighet att arbeta vid ledande forskningsmiljöer i andra länder. En viktig stödform här är FAS internationella postdoc-program, Marie Curie COFAS. Programmet samfinansieras med EU-kommissionen och stöder inkommande och utresande forskare på just postdocnivå. I programmet finns nu totalt 26 Marie Curie fellows. FAS har under året beviljat ytterligare stöd till postdoc-programmet FLARE; Future Leaders of Ageing Research.

FAS har under året genomfört en utlysning med inriktning mot samverkan med Kina. Idén är att forskare inom rådets ansvarsområden ska komma med förslag på workshop-teman inom områden som ger ömsesidigt värde för Sverige och Kina. Åtta ansökningar beviljades med totalt 2,9 miljoner kronor.

FAS-centra har under året beviljats extra stöd för internationalisering med totalt 8 miljoner kronor.

En resa genomfördes till Indien för planering av ett samarbetsprojekt mellan

FAS, Karolinska Institutet och Indian Council for Medical research benämmt Indo-Swedish Public Health Initiative for Research Excellence (INSPIRE).

FAS tre verksamhetsgrenar

Följande tabeller beskriver på olika sätt kostnader och intäkter som gäller FAS tre verksamhetsgrenar forskningsstöd, forskningsinformation samt strategi och analys (tabell 1.1 och 1.3). I tabell 1.2 redovisas hur myndighetens kostnad per redovisad prestation utvecklats över de senaste tre budgetåren.

Kostnader (tkr)	2009	2010	2011
Forskningsstöd			
Lämnade bidrag, forskningsanslaget ¹⁾	421 152	379 997	380 026
Projektrelaterade kostnader, forskningsanslaget	0	0	0
Administrativa kostnader, förvaltningsanslaget	16 306	16 667	17 236
Forskningsinformation			
Lämnade bidrag, forskningsanslaget	250	270	240
Projektrelaterade kostnader, forskningsanslaget	5 011	4 487	5 511
Administrativa kostnader, förvaltningsanslaget	2 720	2 860	3 252
Strategi och analys			
Lämnade bidrag, forskningsanslaget	535	899	6 857
Projektrelaterade kostnader, forskningsanslaget	8 986	5 344	10 291
Administrativa kostnader, förvaltningsanslaget	4 619	4 578	4 790
Särskilda jämställdhetsåtgärder (Kvinnors hälsa)			
Lämnade bidrag, Kvinnors hälsa	34 193	29 926	0
Projektrelaterade kostnader, kvinnors hälsa	0	456	0
Äldreforskning¹⁾			
Lämnade bidrag, äldreforskning	0	34 995	35 000
ERA-NET	1 152	460	- 391
Bidrag från DV	123	147	0

Tabell 1.1
Kostnader 2009-2011
fördelade på verksamhetsgrenar

¹⁾ Fr.o.m 2010 redovisas lämnade bidrag, äldreforskning som ett eget anslag. Tidigare år ingick de i forskningsanslaget

	2009	2010	2011
Forskningsstöd per prestation i tkr (kostnad/ansökan)*	27	27	30
* Beräknad som förvaltningskostnaderna och projektrelaterade kostnader inom forskningsanslaget i förhållande till antalet ansökningar			
Kostnad per prestation i % (adm. kostnad/ lämnade bidrag)**	8%	8%	10%
** Beräknad som förvaltningskostnaderna och projektrelaterade kostnader inom forskningsanslaget i förhållande till lämnade bidrag			

Tabell 1.2
Utveckling av verksamhetens
prestationskostnader

Tabell 1.3
Intäkter, andra än av anslag
2009-2011 fördelade på
verksamhetsgrenar

Intäkter (tkr)	2009	2010	2011
Intäkter av bidrag			
Forskningsstöd	1 063	983	4 114
Forskningsinformation	377	349	1 460
Strategi och analys	274	254	1 062
Intäkter av försäljning, förvaltningsanslaget			
Forskningsstöd	107	99	43
Forskningsinformation	38	35	15
Strategi och analys	28	26	11
Finansiella intäkter, förvaltningsanslaget			
Forskningsstöd	9	14	71
Forskningsinformation	3	5	25
Strategi och analys	2	4	18
Finansiella intäkter, forskningsanslaget			
Forskningsstöd	83	126	640
Forskningsinformation	29	45	227
Strategi och analys	21	33	165

2. Organisation

FAS styrelse

FAS styrelse har fullt ansvar. Den består av ordförande, tolv ledamöter och tolv ersättare. En majoritet i styrelsen, sju ledamöter och deras ersättare, är forskare och väljs av forskarsamhället. Det sker genom så kallade elektorsval. Ordföranden, övriga ledamöter och deras ersättare utses av regeringen. I styrelsens möten deltar både ledamöter och ersättare.

Kommittéer

Styrelsen tillsätter sju så kallade prioriteringskommittéer med uppgift att granska och bedöma ansökningar om projektbidrag och postdoc-bidrag. Prioriteringskommittéernas arbetsområden är Arbete, miljö och hälsa, Arbete, vardag och hälsa, Arbetsmarknad, Arbetsorganisation, Folkhälsa, Omsorg och sociala relationer, samt Valfärd och socialförsäkring. Ansökningarna fördelas utifrån den kompetens som finns i prioriteringskommittén och med hänsyn till jävssituationen. Hänsyn tas även till sökandens val, en förändring som infördes under 2011.

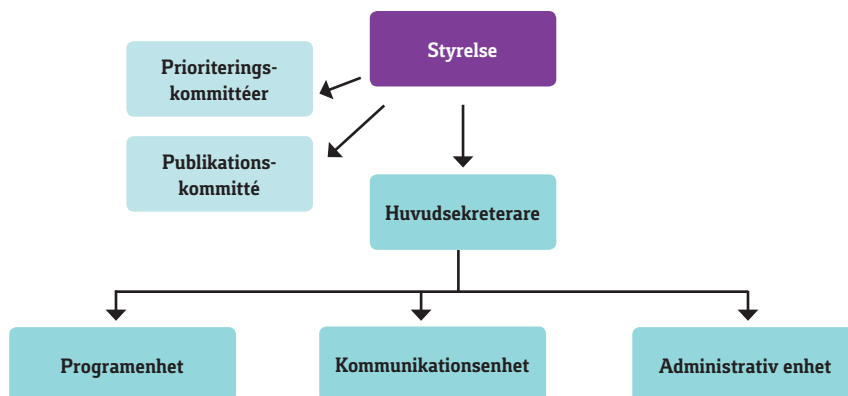
Styrelsens samtliga ledamöter och ersättare ingår i prioriteringskommittéerna. Dessutom har styrelsen beslutat att knyta externa ledamöter, under 2011 sammanlagt 31 personer, till kommittéerna. De externa ledamöterna är såväl forskare som allmänrepresentanter. Det garanterar en breddning av kompetensen i bedömningsarbetet för en allsidig och kvalificerad granskning av ansökningarna. De externa ledamöterna utses för en period av fyra år.

FAS har även en publikationskommitté vars uppdrag är att bedöma ansökningar om bidrag till utgivning av vetenskapliga och forskningsinformerande tidskrifter och monografier. Kommittén bedömer även ansökningar om journaliststipendier.

FAS kansli

Verksamheten vid FAS kansli leds av en huvudsekreterare som utses av styrelsen. Kansliet ska bland annat stödja rådets beredningsorgan och bidra till att den forskning som finansieras av FAS sprids och diskuteras i ett vidare sammanhang.

Kansliet är organiserat i en programenhet, en administrativ enhet och en kommunikationsenhet. Cheferna för de tre enheterna ingår i huvudsekreterarens ledningsgrupp. FAS samarbetar nationellt och internationellt med andra forskningsfinansierare.

Personal

Vid årets slut var 23 personer anställda vid kansliet, varav sju kvinnor och sex män. I ledningsgruppen ingick en kvinna och tre män. Personalens medelålder är 53 år.

Kompetensförsörjning

För att fullgöra FAS uppdrag krävs att det finns ledningskompetens, ämneskunskaper inom FAS ansvarsområden samt goda kunskaper inom administration och kommunikation. FAS arbetar för en långsiktig och god personalförsörjning där de anställda har de kvalifikationer som är nödvändiga. Målet är att medarbetarna ska få möjligheter att utföra sina arbetsuppgifter på ett sätt som är optimalt för verksamheten. Vid nyrekrytering strävar FAS dessutom efter att åstadkomma en jämnare könsfördelning och en högre grad av mångfald.

Kompetensfrågorna kommer att vara viktiga också framöver, dels utifrån behov av verksamhetsutveckling, dels med anledning av de pensionsavgångar som blir aktuella de närmaste åren.

Sjuk- och hälsovård

Sjukfrånvaron på FAS var under 2011 på en fortsatt låg nivå. På en myndighet med ett litet antal anställda påverkar enstaka längre sjukskrivningar dock sjukfrånvarostatistiken markant.

FAS hade under året avtal med Betania för företagshälsovård och sjukvård. Personalen erbjuds årligen hälsokontroller. FAS satsar även på olika former av friskvård. Personalen hade under året bland annat möjlighet att på betald arbetstid utöva motion en timme per vecka. FAS subventionerar dessutom friskvård till ett belopp av högst 2 000 kr per år och anställd.

3. Rådets huvudområden

Den forskning som FAS stöder delas in i sex huvudområden

Arbete och hälsa

Området består av forskning om allmän miljö, arbete, arbetsmiljö, vardag och hälsa. Det handlar om forskning kring psykiska, fysiska, kemiska och biologiska risker i miljö, arbete och vardag. Forskningen kan också visa hur allmän miljö, arbete, arbetsmiljö och vardagsliv kan utformas med hänsyn till människors hälsa, säkerhet och utveckling. Här ingår även:

- Studier om den allmänna miljöns betydelse för folkhälsan.
- Studier om hur människors villkor i arbete, vardag och familj kan påverka hälsan.
- Forskning om förutsättningarna för interventioner, implementering och metodutveckling med sikte på gynnsamma förhållanden i allmän miljö, arbete, vardag och familj.
- Studier om samspelet mellan fysisk och psykosocial arbetsmiljö och anställningsvillkor. Men även påverkan av bakgrundsfaktorer som socioekonomiska villkor, sjuklighet, åldersförändringar, kön och etnicitet liksom samspelet mellan arbete, vardag och familj.
- Forskning om arbetsmiljöns betydelse för möjligheten till ett högt deltagande i arbetslivet och att verka ett helt arbetsliv samt faktorer som främjar detta.

Arbetsorganisation

Dagens arbetsliv ger upphov till flexibla verksamhetsformer som innebär möjligheter och risker för både verksamhet och medarbetare. Här handlar det om organisationsteoretisk forskning kring hur samspelet mellan människa och arbetsorganisation förändras. Det handlar om ny teknik och nya mer interaktiva arbetsformer, genom variationer i anställningsformer och en ökad kundstyrning. Det gäller till exempel forskning om:

- ledarskapets roll för verksamhetens styrning, värdeförädling och effektivitet för att skapa goda arbetsvillkor.
- medarbetarskapets roll och samspelet mellan kompetens, lärande och yrkesroller samt förändringar av teknik, arbetsvillkor och produktionsorganisation.
- inflytande och kontroll i arbetet samt könsrelationer och maktförhållanden på arbetsplatsen, till exempel diskriminering, mobbning och utestängning. Det gäller bland annat med utgångspunkt i bakgrundsfaktorer som kön, ålder, etnicitet, funktionshinder och sexuell läggning.

Arbetsmarknad

Detta forskningsområde täcker arbetsmarknadens funktionssätt och reglering. Det handlar till exempel om:

- Forskning om matchning mellan utbildning och arbete, om över- och underutbildning samt om lönebildning liksom om hinder för att delta i arbetsmarknaden.
- Forskning om arbetslöshet, om arbetsförmåga samt om metoder för att bryta socialt utanförskap.
- Studier av segregering i arbetslivet, professionalisering, hur yrken och professioner definieras, utvecklas och förändras samt hur nya kvalifikationskrav uppstår.

Med ökande internationalisering ökar även arbetskraftens rörlighet. Den gemensamma europeiska arbetsmarknaden och effekter av globalisering och migration skapar nya förutsättningar. Därför ingår också forskning om arbetsmarknadsrelationer, arbetsrättslig reglering och diskriminering. Dessutom ingår studier av EUs rätts roll och hur den svenska modellen för utveckling av arbetsliv och samhälle påverkas av nya omvärldsfaktorer.

Folkhälsa

Forskning inom detta område handlar bland annat om betydelsen av människors levnadsvanor, miljö och samhällsförhållanden. Men även om vårdssystemets betydelse för befolkningens hälsa. Det gäller såväl fysisk som psykisk hälsa. Liksom även hälso- och sjukvårdens effektivitet. Dessutom ingår psykosociala faktorer betydelse för hälsoproblem samt samspelet mellan riskbenägenhet, livsstilar och ohälsa.

Studier av orsaker till, förekomst av och förebyggande av ohälsa i befolkningen, fördelning av ohälsa efter klass, kön, etnicitet, ålder och utbildning är också en del av forskningen om folkhälsa. Hälsoproblem under barndomen liksom åldrandeprocessen och åldrandets sjukdomar är ytterligare exempel inom området. Vidare ingår forskning om handikapp och funktionshinder, studier av bruk och missbruk av alkohol och andra droger samt studier av skador och prevention i olika sammanhang.

Välfärd och socialförsäkring

Detta område rymmer forskning om socialpolitikens och socialförsäkringens mål, lagstiftning och institutioner samt om hur de påverkar välfärdssystemet. Levnadsnivå och inkomstfördelning är viktiga områden, liksom studier av familje- och uppväxtförhållandenas betydelse för människors chanser i livet. Exempel på annan forskning är:

- Studier om trygghetssystemets betydelse för människors villkor och utveckling.
- Studier av befolkning och migration.
- Forskning om välfärd och levnadsvillkor i särskilda grupper som barn och äldre.
- Forskning om sjukskrivningar och kopplingen till arbetsvillkor, hälsa och socialförsäkring.

Omsorg och sociala relationer

Forskning om omsorg och sociala relationer handlar bland annat om mötet mellan människor och företrädare för olika institutioner. Det kan till exempel vara mötet med individ- och familjeomsorg, äldreomsorg och barnomsorg eller om anhörigvårdens villkor. Andra exempel är:

- Studier om sociala och etniska relationer i samhället och relationer mellan människor i familjen och dess omgivning.
- Forskning inom utvecklingspsykologi och om socialisation och identitetsutveckling, om mobbning, våld och övergrepp, samlevnad och sexualitet.
- Forskning om handikappolitik, funktionshinder och om funktionshindrades villkor i samhället.

SAMORDNINGSANSVAR

I FAS uppdrag ingår att samordna svensk forskning om barn och ungdomar, om äldre, funktionshinder, liksom även socialvetenskaplig alkohol- och narkotikaforskning, samt internationell migration och etniska relationer.

FAS har under 2011 fortsatt analysen av finansiering och forskningsprofil inom samordningsområdena. Analysen har inriktats på vad som hänt under en tioårsperiod. Ett viktigt inslag under denna period, fram till och med 2010, har varit

årligen återkommande översikter av hur mycket FAS och andra finansiärer satsar på respektive område. För varje område har under åren dessutom totalt en eller två populärvetenskapliga kunskapsöversikter producerats.

ÖVRIG SAMVERKAN

Utöver gruppen forskningsfinansiärer har FAS under året samverkat med olika myndigheter och aktörer. Huvudsekreteraren var till exempel ledamot i insynsrådet vid Statens Folkhälsoinstitut (FHI).

Samverkan har även skett med Socialstyrelsen och andra myndigheter när det gäller evidensbaserad forskning samt effektstudier inom det sociala området.

FAS är representerat i övervakningskommittén för Europeiska Socialfonden och har där främjat samspel mellan forskning och utveckling inom arbetslivsområdet.

FAS har deltagit i regeringens arbetsmiljöpolutiska kunskapsråd vars verksamhet avslutades 1 september 2011 och där FAS har medverkat i analysarbetet. Vidare har FAS deltagit i det nätverk för Europeiska Arbetsmiljöbyrån som i Sverige samordnas av Arbetsmiljöverket, IFAU:s referensgrupp samt IVA:s projekt för Innovations- och Forskningspolitiska analyser. FAS har också samverkat med delegationen för kunskapsområdet företagshälsövård för en programsatsning om forskning kring företagshälsövård samt även med Sida i forskningspolitiska frågor. Vidare deltar FAS i regeringens ungdomspolitiska råd och ingår i en referensgrupp för regeringens satsning på föräldrastöd.

FORSKNING OM ARBETSLIV OCH ALKOHOL, NARKOTIKA, DOPNING OCH TOBAK

I forskningspropositionen Ett lyft för forskning och innovation (2008/09:50) fick FAS ett särskilt uppdrag att lämna stöd till forskning om dels arbetsliv, dels alkohol, narkotika, dopning och tobak. Under 2009 tilldelade FAS cirka 52 miljoner kronor till forskning om alkohol, narkotika, dopning och tobak (ANDT) i form av projektstöd, programstöd och nätverk. För forskning om arbetsliv fördelade FAS 63 miljoner kronor på programstöd och FAS-centrum.

4. Finansieringsformer

FAS beviljar olika typer av forskningsstöd.

Stöd till forskningsprojekt

Den vanligaste stödformen avser projekt som vanligen pågår under tre år och har ett tydligt fokus på en särskild forskningsfråga. Projektbidragen utlyses en gång om året med ett ansökningsförfarande i två steg. En särskild variant av projektstöd som infördes under 2011 var det fyraåriga stödet till juniora forskare.

Postdoc-bidrag

En särskild form av projektbidrag utgörs av det som kallas postdoc-bidrag, vars syfte är att ge yngre, nydisputerade forskare möjlighet att i nära anslutning till sin doktorexamen fortsätta sin forskarkarriär. Bidraget ges för två år och är avsett att täcka en heltidslön. Under 2009 tillkom en ny stödform, internationella två- och treåriga postdoc-bidrag, som samfinansieras med Europeiska kommissionen i ett fyraårigt projekt (COFAS).

Programstöd

Programstöd är ett bidrag till forskning med eget programansvar om två miljoner kronor per år i totalt sex år. Syftet är att FAS långsiktigt ska förstärka och bygga ut forskarmiljöer inom forskningsområden som bedöms som särskilt angelägna – där det finns en god forskningskapacitet att bygga på. Programstöd söks efter en särskild utlysning.

Starka forskningsmiljöer

FAS ger stöd till starka forskningsmiljöer i form av FAS-centra, som innebär ett bidrag på mellan 5–10 miljoner kronor per år under högst tio år. I slutet av 2011 fanns tretton FAS-centra.

Forskarskolor

FAS stöd till forskarskolor innebär ett bidrag på maximalt en miljon kronor per år i fem år. Dessa har hittills utlysts inom ramen för stöd till FAS-centra. Bidraget ska täcka kostnader för utbildningsinsatser och olika slag av omkostnader. Däremot är inte bidraget avsett för löner eller stipendier till doktorander.

Utlandsstipendier

Utlandsstipendier kan sökas av forskare inom FAS ansvarsområde för vistelse vid en utländsk forskningsinstitution under vanligtvis 6–12 månader för forskning och vidare meritering. Stipendierna syftar både till ökad internationalisering och till kompetensutveckling inom FAS ansvarsområde.

Gästforskarbidrag

Syftet med gästforskarbidragen är att tillföra det svenska forskarsamhället kvalificerade kunskaper och kompetens när det gäller forskning inom FAS ansvarsområde. Gästforskarbidragen avser vistelser i Sverige under maximalt sex månader för forskning, konsultationer, föreläsningar, seminarier etc. och söks av den svenska värdinstitutionen.

Resebidrag

Resebidrag kan sökas för medverkan i vetenskapliga konferenser utomlands, för att representera Sverige i internationella sammanhang som är av intresse för svensk forskning eller för planering av internationellt forskningssamarbete.

Nätverksbidrag

Nätverksbidrag syftar till att utveckla kontakter och erfarenhetsutbyte mellan forskare vid olika institutioner eller inom olika discipliner. Bidragen gäller i första hand direkta omkostnader för forskarträffar.

Konferenser och symposier

FAS stöder internationella vetenskapliga konferenser och symposier inom rådets ansvarsområde och som anordnas i Sverige. Syftet är att underlätta kontakter och erfarenhetsutbyte mellan svenska och utländska forskare samt att överföra kunskaper från det internationella forskarsamhället till svensk forskning.

Tidskrifter och publiceringar

Bidrag ges till utgivning av vetenskapliga tidskrifter inom rådets verksamhetsområde och även till forskningsinformerande tidskrifter inom de områden där FAS har ett särskilt samordningsansvar. FAS kan vidare ge stöd till publicering av vetenskapliga monografier, dock inte avhandlingar. I första hand går stödet till publikationer från forskning som fått bidrag av FAS.

Open Access

Under året har FAS styrelse fattat beslut om krav på publicering i Open Access. Open Access-kravet gäller för beslut om forskningsfinansiering som fattas från och med 1 januari 2012. Alla som beviljas projektbidrag från det datumet kommer att få ett generellt bidrag om 30 000 kronor per projekt avsett för Open Access publicering. Beslutet får även konsekvenser för tidskrifter som får publiceringsbidrag från FAS. Enbart tidskrifter som har och/eller övergår till Open Access eller tillåter parallellpublicering kan få bidrag från FAS. Tidskrifter med stöd från FAS får dock inte ersättning för parallellpublicering.

Journaliststipendier

Syftet med de årligen utdelade stipendierna är att skapa bättre förutsättningar för journalister att sätta sig in i, och rapportera om, forskning inom FAS ansvarsområden samt att utveckla kontakter mellan media och forskning.

ANSÖKA

FEBRUARI

5. Forskningsstöd under 2011

Under 2011 fick FAS in 1 358 ansökningar om olika forskningsstöd. Av dessa beviljades 277 stycken. Ansökningarna gällde sammanlagt 3,4 miljarder kronor och det totala beviljade beloppet var 304 miljoner kronor.

Tio procent av dem som sökte forskningsprojekt fick sina ansökningar beviljade, vilket är ungefär samma andel som tidigare år. Den genomsnittliga storleken på ansökta bidrag för treåriga projekt var 2,6 miljoner kronor. Bidragens storlek har ökat något under de senaste tre åren.

Den största delen av 2011-års forskningsstöd gick till Umeå universitet, följt av Stockholms universitet, Göteborgs universitet och Karolinska institutet.

Nedanstående statistik för åldersfördelningen, könsfördelningen och andelen nya mottagare av forskningsstöd bygger på projektledarens ålder och kön.

Andelen nya projektledare som mottagare av projektstöd var under året drygt 40 procent, vilket även gällde under 2010.

Sett till könsfördelningen för mottagare av projektmedel var 52 procent av projektledarna män och 48 procent kvinnor. Föregående år var fördelningen 60 procent män och 40 procent kvinnor.

Områdena Folkhälsa och Omsorg och sociala relationer utmärker sig där beviljandegraden för manliga projektledare är dubbelt så stor som för kvinnliga projektledare.

Hälften av bidragen gick till projektledare mellan 40-60 år, vilket är en minskning från tidigare år där siffran legat på två tredjedelar. Var fjärde projektledare var under 40 år, och var fjärde var över 60 år. Föregående år var motsvarande siffra 20 procent för gruppen projektledare under 40 år. En bidragande orsak till ökningen under året kan vara att FAS under 2011 införde juniorforskarbidrag. Av de 897 projektansökningar som inkom till FAS var 161 ansökningar från juniorforskare, vilket utgjorde cirka 18 procent av ansökningarna. Juniorforskarbidraget vänder sig till forskare som disputerat under den senaste sexårsperioden.

Beredningsprocessen

Projektbidrag är den vanligaste stödformen och de flesta gäller projekt på tre år. Nytt för året är juniorforskarbidrag som sträcker sig över fyra år. Ansökningar om projektbidrag görs i två steg. Först lämnar forskaren in en skiss som granskas av en av rådets prioriteringskommittéer. Om projektskissen bedöms vara lovande och rankas tillräckligt högt inbjuds den sökande till steg två, det vill säga att komma in med en fullständig ansökan.

Eftersom tillgängliga medel för nya projekt är begränsade måste prioriteringskommittéerna kraftigt begränsa sitt urval av skisser. Det har inneburit att bara runt 25-30 procent av skisserna går vidare till fullständig ansökan. Detta gällde också för år 2011. Av de fullständiga ansökningarna beviljas knappt 50 procent.

Beredningen i prioriteringskommittéerna resulterar i att ansökningarna kan delas in i tre grupper: De som föreslås få bidrag, de som föreslås få avslag och de som bedöms kunna stödjas i mån av tillgång till medel. Ansökningarna i den tredje gruppen tas fram och rangordnas av huvudsekreteraren i samråd med ordförandena för de olika prioriteringskommittéerna. Styrelsen fattar sedan beslutet om vilka av ansökningarna som sedan beviljas bidrag.

Beredningsarbetet kostade under året 2,6 miljoner kronor.

Från och med 2011 införde FAS en kortare beredningsprocess där beslut om medel fattas i slutet av september i stället för som tidigare november.

Internationellt perspektiv

Allt forskningsstöd som beviljas av FAS bedöms i ett internationellt perspektiv. Det gäller i den meningen att den internationella anknytningen och den internationella publiceringen alltid är en grund för ställningstagandet att bevilja eller avslå en ansökan. FAS använder också internationella bedömare i de fall det är motiverat.

Forskningen i diagram

I diagrammen nedan redovisas åiterrapporteringskraven för forskningsstödet enligt FAS instruktion och regleringsbrev för budgetåret 2011. Här rapporteras uppgifter för de senaste tre åren, men i vissa fall förekommer det redovisningar för endast år 2011. Diagrammen återfinns i tabellform i tabellbilagan.

Justeringar av belopp över tid

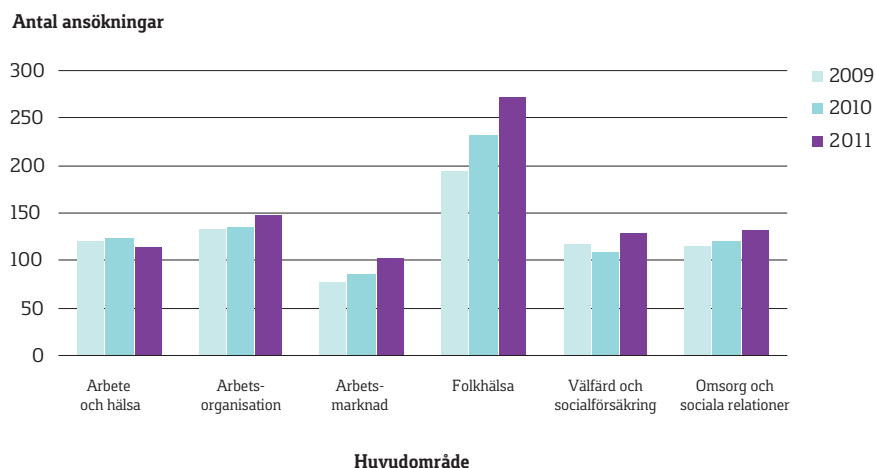
I årsredovisningarna för åren 2009 och 2010 redovisas i vissa diagram uppgifter för 2009 som ger uppfattningen att FAS detta år beviljade lägre belopp än tidigare. Detta berodde på begränsningar i bemyndiganderamen för detta år vilket medförde att FAS under 2009 fattade beslut om projektbidrag för två år i stället för som tidigare tre år. Beslut om det tredje årets anslag fattades under inledningen av 2010. Projekten pågår i normalfallet under tre år och FAS beslut ska i regel avse hela treårsperioden. Ett treårigt beslut är en viktig förutsättning för att projekten ska kunna genomföras enligt redovisade planer. I årets årsredovisning har siffrorna för 2009 justerats så att de i stället omfattar tre år. Denna justering medför att verksamhetsåren i den treåriga tidsserien nu blir jämförbara som framgår i diagrammen 5.7, 5.8, 5.10, 5.11 och 5.13.

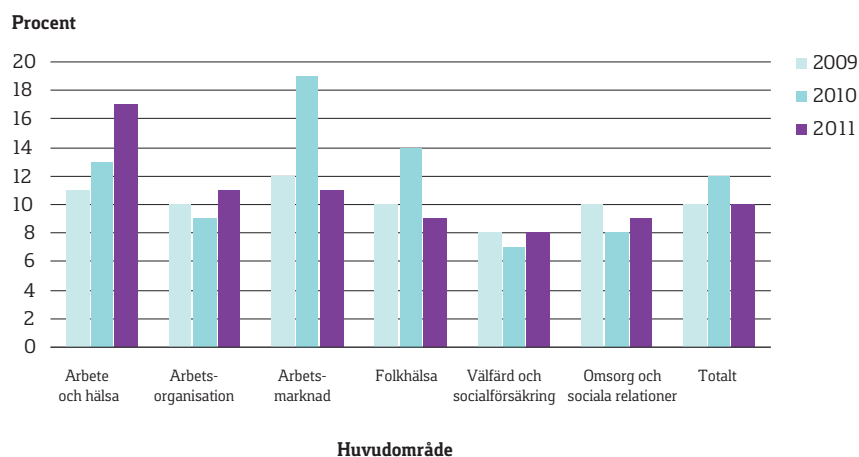
Antalet beviljade projekt- och postdoc-ansökningar

Under 2011 inkom det 897 projektskisser vilket är en ökning med nio procent jämfört med året innan. En orsak till ökningen kan vara att FAS införde ett nytt forskningsstöd, juniorforskarbidrag. Av alla projektskisserna var 161 inom juniorforskarbidraget (ca 18 %). Det är för tidigt att säga om detta forskningsstöd kommer att leda till en ökning framöver av antalet projektansökningar. Som framgår av tabell 5.1 har det skett en ökning av antalet inlämnade skisser per huvudområde under perioden 2009-2011. Ökningen är störst inom huvudområdet Folkhälsa.

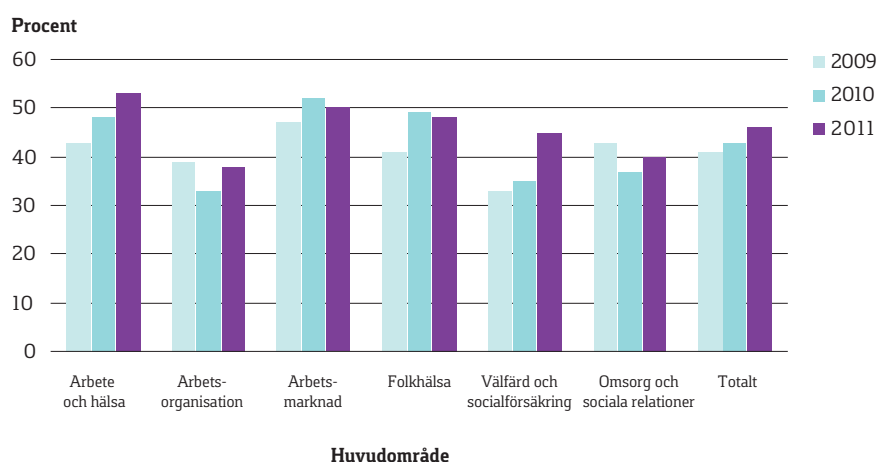
I diagram 5.2 redovisas den så kallade beviljandegraden, det vill säga kvoten mellan antalet beviljade ansökningar och antalet inkomna skisser, för projektansökningar under perioden 2009-2011. I början av 2000-talet låg den på 17 procent men har under de senaste tre åren kommit att ligga på cirka 10 procent. Det är svårt att urskilja några långsiktiga mönster i söktryckets variationer inom de olika

Diagram 5.1
Antal projektansökningar
åren 2009-2011,
fördelat på huvudområde

Diagram 5.2
Beviljandegraden för projektansökningar åren 2009-2011, fördelad på huvudområde

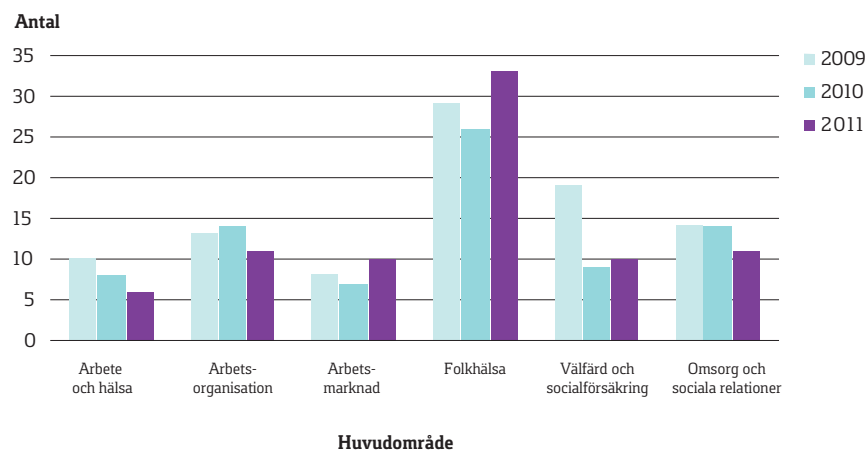

Diagram 5.3
Beviljandegraden för fullständiga projektansökningar, åren 2009-2011

huvudområdena. Som framgår av diagrammet har beviljandegraden under perioden 2009-2011 varierat inom varje huvudområde.

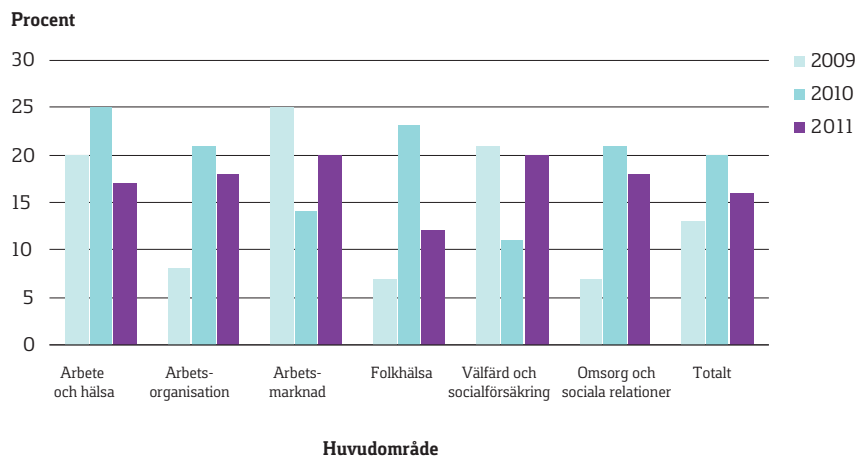
Diagram 5.3 redovisar beviljandegraden för de ansökningar som gått vidare till steg 2, dvs. fullständiga ansökningar. Här framkommer att ungefär hälften av dessa ansökningar beviljas.

Antalet postdoc-ansökningar har minskat något under perioden 2009-2011. Beviljandegraden har ökat under samma tidsperiod eftersom antalet beviljade ansökningar varit konstant. År 2011 kom det in 81 postdoc-ansökningar. Av dessa

Diagram 5.4
Antal postdoc-ansökningar åren 2009-2011, fördelade på huvudområde

Diagram 5.5
Beviljandegraden för postdoc åren 2009-2011, fördelad på huvudområde

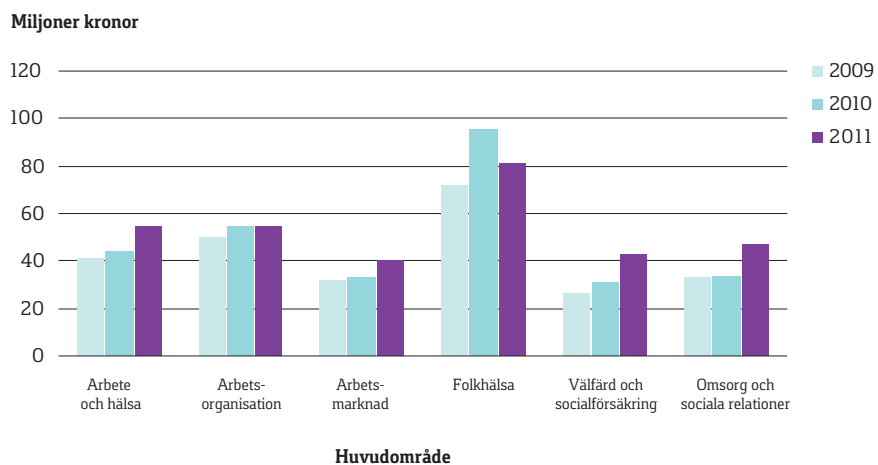

beviljades 16 procent. I diagram 5.4 och 5.5 redovisas fördelningen av antalet postdoc-ansökningar samt beviljandegrad för respektive huvudområde. Som framgår av diagram 5.5 varierar beviljandegraden kraftigt mellan huvudområdena.

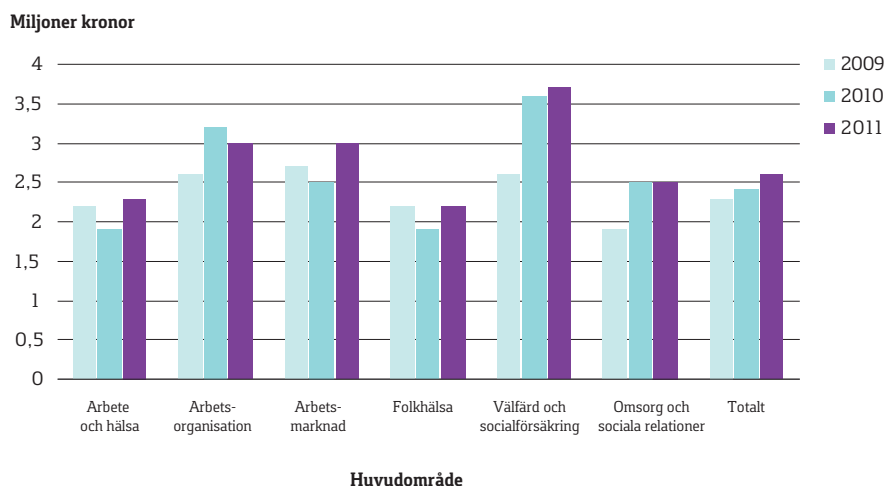
Sökta och beviljade projektbidrag samt genomsnittlig projektbidragsstorlek

Diagram 5.6 visar det sammanlagda värdet av sökta bidrag för de ansökningar som beviljats anslag under perioden 2009-2011. I de flesta fall visar diagrammet att sökt belopp ökat under tidsperioden. Även det genomsnittligt beviljade anslaget har ökat, vilket framgår av diagram 5.7. Antalet skisser som går vidare till fullständig

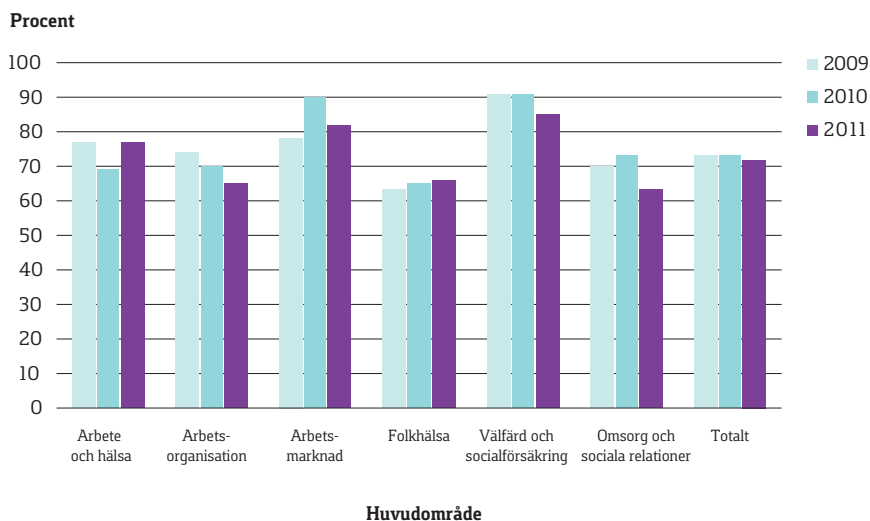
Diagram 5.6
Sökt projektbidrag för de ansökningar som beviljats anslag, åren 2009-2011

Diagram 5.7
Genomsnittlig beviljad bidragsstorlek för projekt under perioden 2009-2011

Diagram 5.8
Bidragskvot för perioden 2009-2011

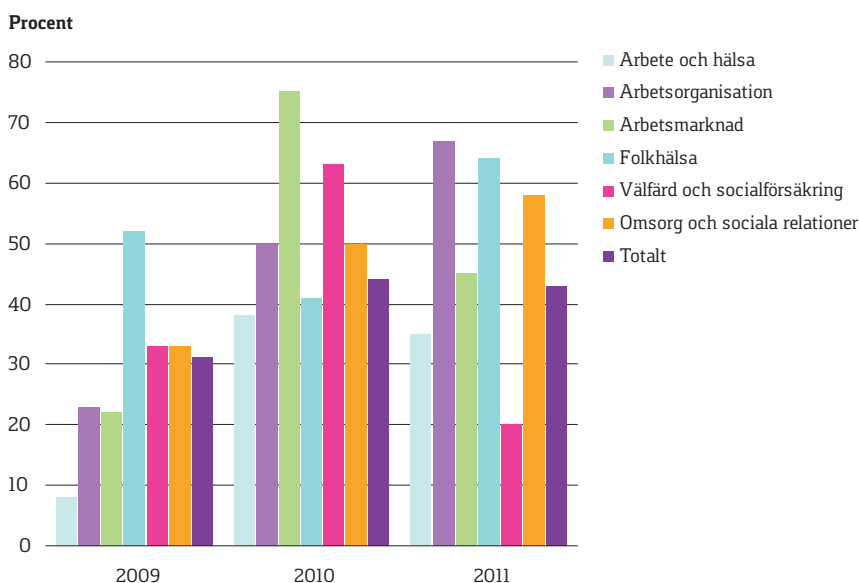
ansökan bestäms av budgeterat utrymme för nya projekt.

FAS har som policy att inte underfinansiera projekt. Diagram 5.8 visar bidragskvoten för perioden 2009-2011. Den så kallade bidragskvoten är förhållandet mellan de beviljade ansökningarnas sökta och deras beviljade belopp. I diagrammet framgår att FAS under de senaste tre åren i genomsnitt har finansierat projekt upp till drygt 70 procent av det sökta beloppet. För vissa huvudområden uppgår siffran till drygt 90 procent av det sökta beloppet.

Fördelningen av forskningsstödet mellan de som beviljats forskningsstöd tidigare år och de som är nya

Andelen nya bidragstagare har ökat under perioden 2009-2011. I diagram 5.9 framgår att drygt 40 procent av dem som beviljades forskningsstöd för 2011 sökte bidrag för första gången. Det är ungefär samma antal som föregående år, men en ökning jämfört med 2009 då den låg på cirka 30 procent.

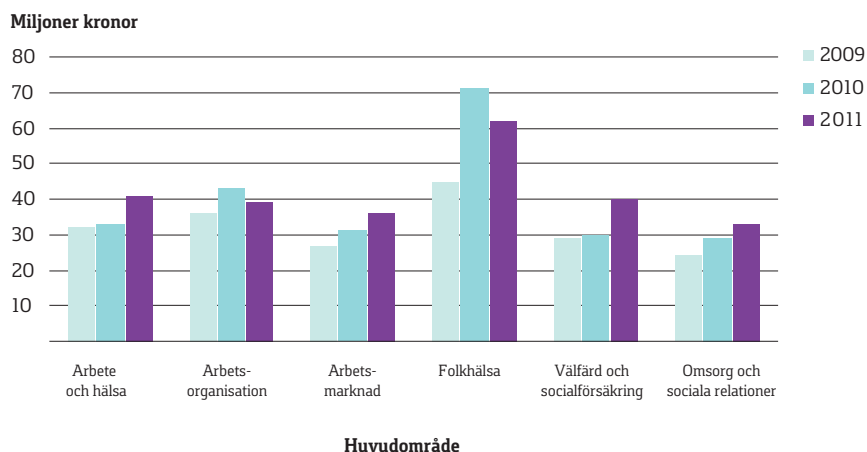
Det finns också stora variationer mellan huvudområdena. Under 2010 utmärkte sig huvudområdet Arbetsmarknad. Närmare 75 procent av dem som fick forsk-

Diagram 5.9
Andelen sökande som beviljats forskningsstöd* från FAS för första gången under perioden 2009-2011

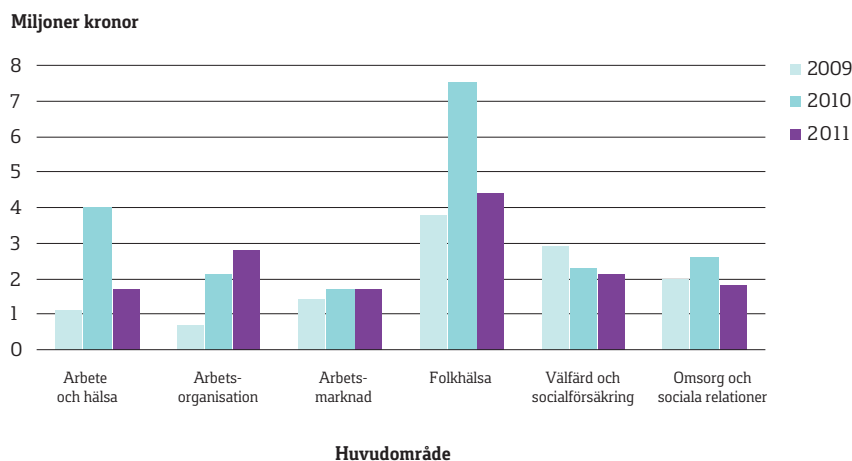
* Projektbidrag, programstöd, anställningar, centrumbildningar och postdoc-bidrag

Diagram 5.10
Årligt beviljat forskningsstöd för projekt och postdoc under 2009-2011

Diagram 5.11
Årligt beviljat övrigt forskningsstöd* under 2009-2011

*Nätverk, planeringsbidrag, publiceringsbidrag, resebidrag, stipendier, gästforskare och konferenser

ningsstöd inom detta område tog emot stödet första gången de skickade in en ansökan. För 2011 är det i stället huvudområdena Arbetsorganisation och Folkhälsa som visar störst andel nya bidragstagare.

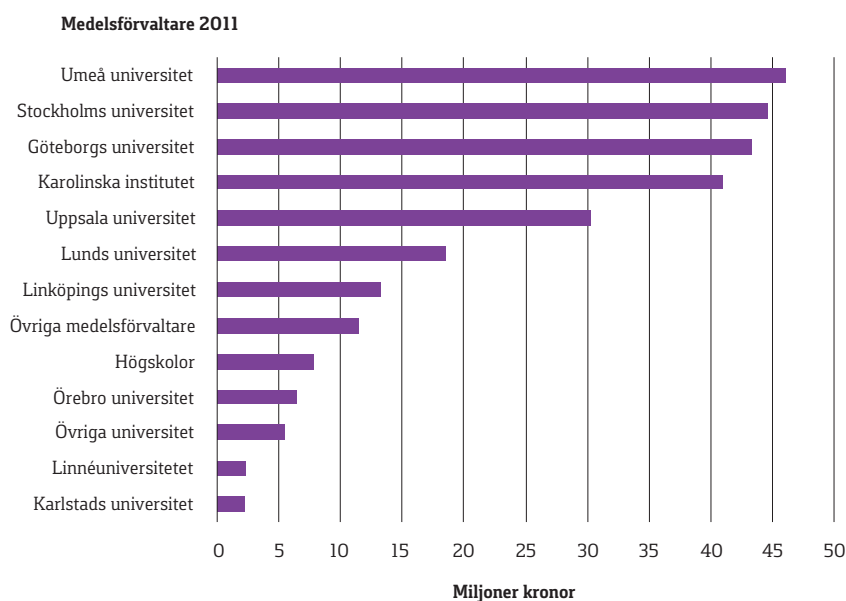
Fördelningen av beviljat stöd mellan olika stödformer

Diagrammen 5.10 och 5.11 visar fördelningen mellan olika stödformer under perioden 2009-2011. Under perioden 2009-2011 har det totala beviljade forskningsstödet för projekt och postdoc ökat för varje år. Däremot finns det variationer mellan huvudområdena och per år under treårsperioden.

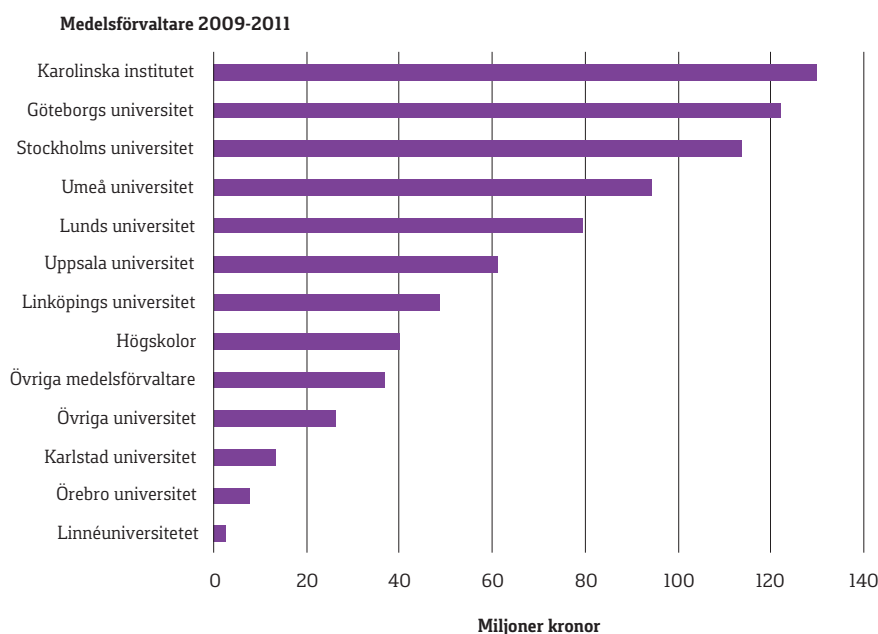
Diagram 5.11 visar fördelningen mellan huvudområdena när det gäller andra stödformer som nätverk, planeringsbidrag, publiceringsbidrag, resebidrag, stipendier, gästforskare och konferenser.

Fördelningen av beviljat forskningsstöd mellan olika lärosäten

Forskningsstödet som visas i diagram 5.12 och 5.13 omfattar alla FAS stödformer. Fördelningen av stödet mellan olika lärosäten är ojämn. År 2011 låg Umeå universitet i topp följt av universiteten i Stockholm och Göteborg samt Karolinska institutet. Ser man på perioden 2009-2011 ligger Karolinska institutet i topp. Umeå universitet fick 46 miljoner kronor i forskningsstöd år 2011, vilket motsvarade cirka sju procent av FAS samlade forskningsstöd. Sett över perioden 2009-2011

Diagram 5.12
Beviljat forskningsstöd 2011 fördelat på lärosäten och andra medelsförvaltare, alla stödformer (mnkr)

Diagram 5.13
Beviljat forskningsstöd 2009-2011 fördelat på lärosäten och andra medelsförvaltare, alla stödformer (mnkr)

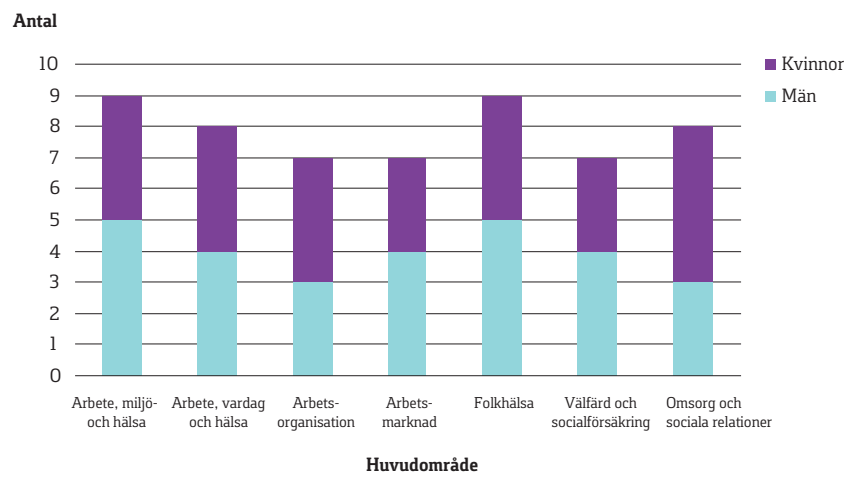
har Karolinska institutet erhållit cirka 130 miljoner kronor, vilket motsvarar cirka sju procent av forskningsstödet. Att Karolinska institutet ligger i topp under samma tidsperiod, men även tidigare, beror framför allt på att man där har en klar fokusering på ett av FAS huvudområden – folkhälsa – medan stödet till övriga lärosäten är mera spritt över FAS huvudområden.

Sett över perioden 2009-2011 har Karolinska institutet tillsammans med Stockholms universitet och Göteborgs universitet fått knappt 50 procent av forskningsstödet.

Könsfördelning inom rådets prioriteringskommittéer

FAS strävar efter att ha en så jämn könsfördelning som möjligt i prioriteringskommittéerna. Diagram 5.14 visar könsfördelningen i prioriteringskommittéerna för år 2011. I kommittén Omsorg och sociala relationer understeg det ena könet, män, 40 procent. Publikationskommittén består av en kvinna och två män.

Diagram 5.14
Könsfördelning i FAS prioriteringskommittéer 2011 (antal ledamöter)

Könsuppdelad statistik avseende projektansökningar, beviljandegrad och projektstödet fördelning

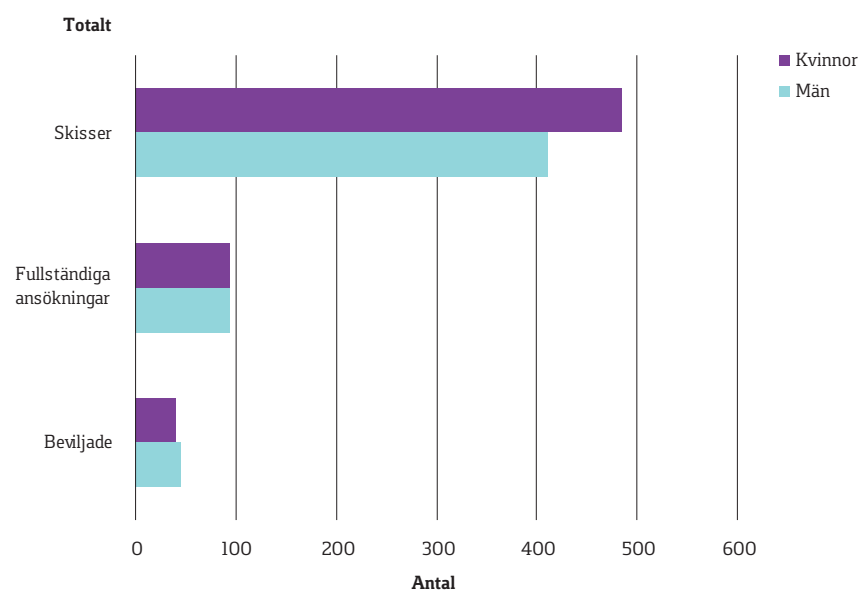
Fler kvinnor än män lämnade in projektskisser år 2011. Nitton procent av kvinnorna gick vidare till fullständig ansökan medan motsvarande siffra för männen var tjugotre procent. När det gäller ansökan om postdoc var andelen kvinnor sjuttio procent, vilket var samma andel som föregående år.

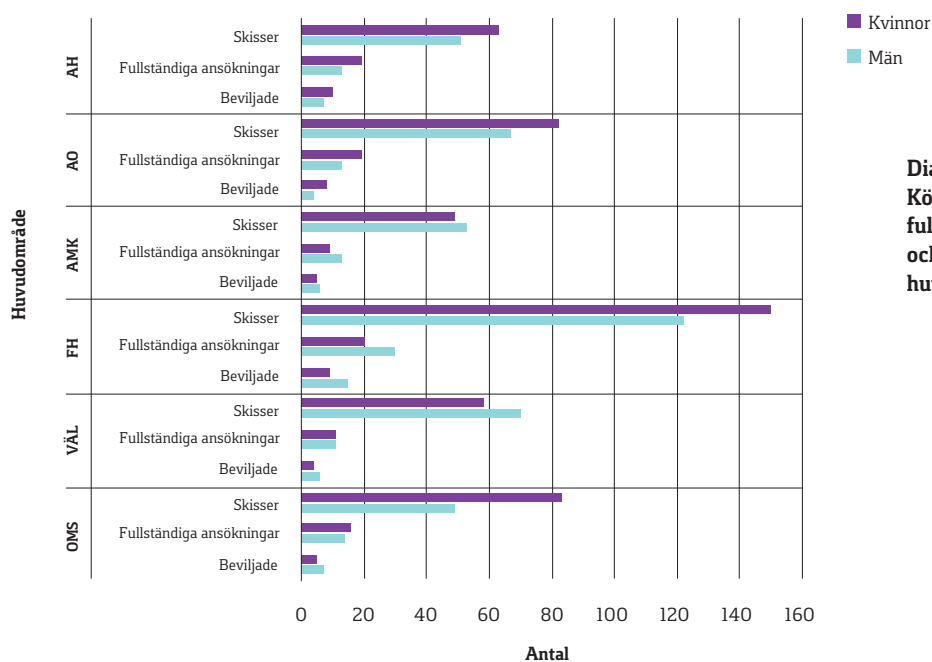
En analys av 2011 års utfall visar att beviljandegraden för män respektive kvinnor när det gäller projektstöd skiljer sig något. Åtta procent av kvinnorna beviljades projektstöd medan motsvarande siffra för männen var 11 procent. Beviljandegraden för postdoc är den motsatta. Här är andelen kvinnor som beviljades anslag mycket större än för män, 21 procent för kvinnor och 8 procent för män.

Diagram 5.15 visar att fler kvinnor än män skickade in skisser under 2011. Det var dock lika många män som kvinnor som gick vidare till fullständig ansökan. Något fler män än kvinnor beviljades projektstöd under året.

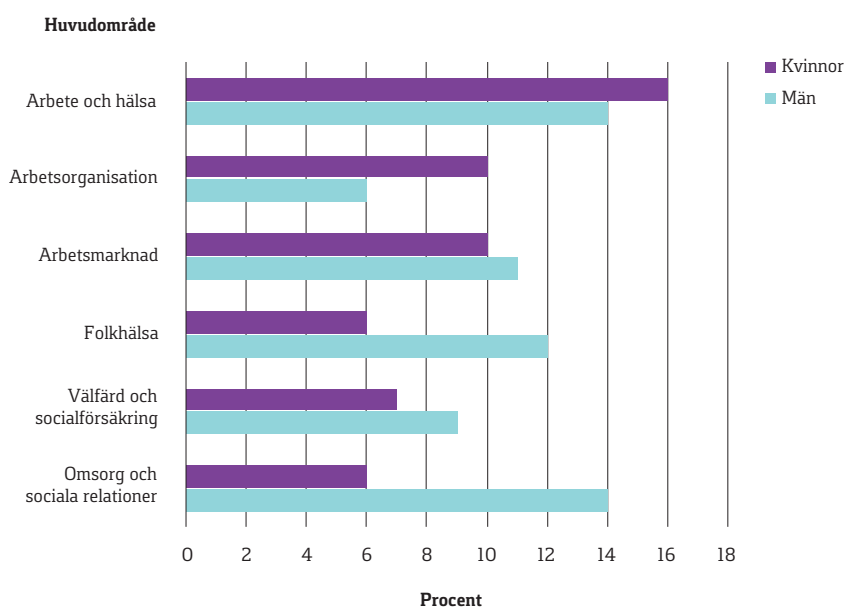
Diagram 5.16 visar könsfördelningen av antalet skisser, fullständiga ansökningar och beviljade ansökningar uppdelat på huvudområde. Huvudområdena Folkhälsa och Omsorg uppvisar fler kvinnor än män som sökande.

Diagram 5.15
Könsfördelningen av skisser, fullständiga ansökningar och beviljade, år 2011

Diagram 5.16
Könsfördelningen av skisser, fullständiga ansökningar och beviljade uppdelade på huvudområde, år 2011

Diagram 5.17
Beviljandegraden för män och kvinnor per huvudområde, år 2011

Diagram 5.17 visar beviljandegraden för respektive män och kvinnor per huvudområde. Här ser man att inget av huvudområdena uppvisar någon jämn könsfördelning när det gäller beviljandegrad. Den största skillnaden i beviljandegrad mellan män och kvinnor finns i huvudområdena Folkhälsa och Omsorg och sociala relationer. Detta betyder att även om det var fler kvinnor än män som sökte anslag inom dessa båda huvudområden så lyckades männen bättre än kvinnorna med att få sina ansökningar beviljade.

Genomgående lyckas professorer bäst med sina ansökningar om projektstöd. Under 2011 lämnades 25 procent av alla ansökningar om projektstöd in av professorer. De utgjorde också 41 procent av dem som fick stöd. Sett till fördelningen av beviljat forskningsstöd för respektive kön bland professorer så erhöll varannan manlig professor forskningsstöd, medan var fjärde kvinnlig professor fick forskningsstöd. Detta förhållande är detsamma som föregående år.

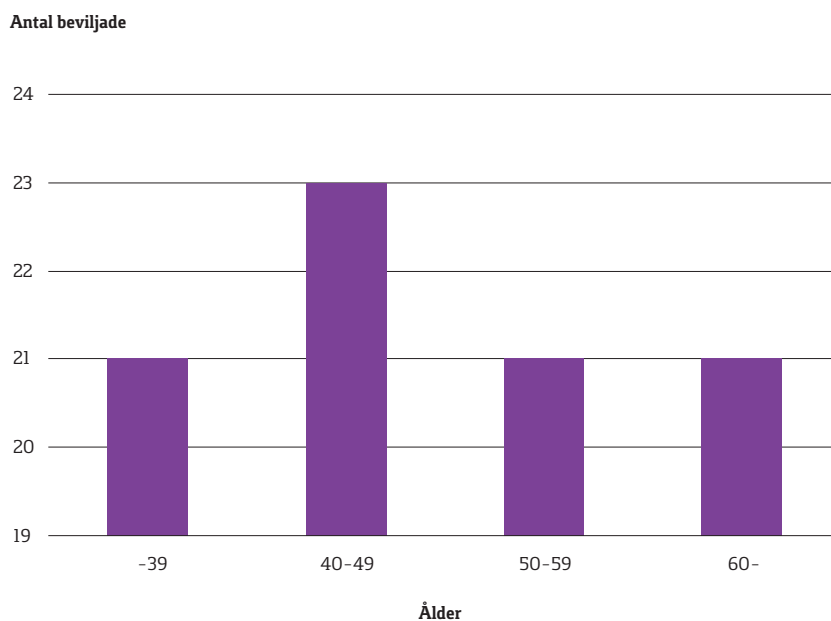
Könsuppdelad bidragskvot för professorsgruppen, mätt i hur stor andel av det sökta beloppet som beviljats, är ganska jämn. Manliga professorer erhåller 70 procent av det sökta beloppet medan motsvarande andel bland kvinnliga professorer är 75 procent.

Åldersuppdelad statistik avseende antal beviljade stöd och forskningsstödet fördelning

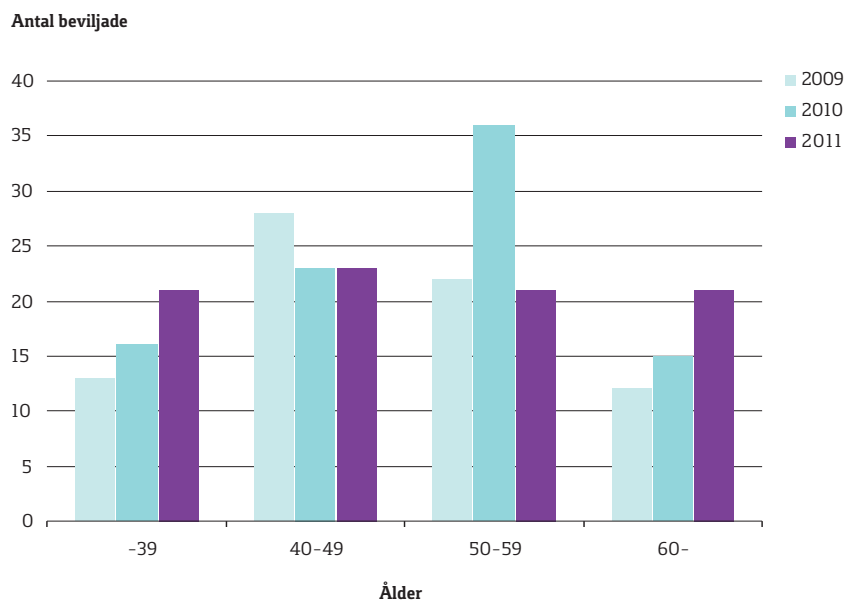
Diagram 5.18 anger åldersfördelningen bland projektledare år 2011. Drygt hälften av projektledarna är under 50 år. Det är i gruppen 39 år och yngre som fem av de totalt sju beviljade juniorforskarbidragen återfinns. Hälften av professorerna som beviljades medel återfinns i gruppen 60 år och äldre.

Sett över en treårsperiod (diagram 5.19) så har antalet projektledare i ålderskategorierna 39 år och yngre och 60 år och äldre stadigt ökat.

Diagram 5.18
Åldersfördelningen bland beviljade sökande till projekt 2011

Diagram 5.19
Åldersfördelningen bland beviljade sökande till projekt under perioden 2009-2011

6. Internationella frågor

FAS har ett uppdrag att främja den svenska forskningens internationalisering och verka för ökat samarbete med utländska forskare och finansiärer. Därför finns en särskild strategi kring dessa frågor för perioden 2009-2012. De övergripande målsättningarna i strategin är att FAS ska:

- arbeta aktivt inom den europeiska forskningspolitiken,
- främja internationellt forskningssamarbete, verka för ökad forskarrörlighet och utveckling av forskningens infrastruktur avseende gemensamma internationella databaser.

Under 2011 vidareutvecklade FAS sitt internationella arbete i enlighet med ovanstående mål.

Den europeiska forskningspolitiken

Under 2011 deltog FAS aktivt i arbetet med att påverka EU:s sjunde ramprogram inom de tematiska områdena ”Hälsa” och ”Socioekonomisk forskning och Humaniora”.

FAS har under året deltagit i ett flertal seminarier och lämnat skriftliga synpunkter till Utbildningsdepartementet, samt till EU, avseende framtagande av nästa ramprogram, Horizon 2020.

Med utgångspunkt i det pilotprojektet om hälsa som Utbildningsdepartementet initierat genomförde FAS under året ett seminarium i Bryssel för att presentera satsningen om Barns och ungdomars psykiska hälsa.

Under året samverkade FAS med forskningsfinansiärer i andra länder och deltog i tre ESF-forum: European Alliance on Research Career Development, Research Infrastructures och Evaluation of Publicly Funded Research.

Den myndighetsgemensamma gruppen FINSAM, med forskningsrådets internationellt ansvariga, som bildades år 2009 har under året fortsatt sin verksamhet. Ett antal gemensamma aktiviteter har ordnats, till exempel ett seminarium om arbetet inför nästa ramprogram Horizon 2020, samt ett om Utbildningsdepartementets Kinastrategi.

I det myndighetsgemensamma underlaget för den kommande forskningspositionen, föreslår myndigheterna att en gemensam nationell EU-strategi bör tas fram. Utformningen av strategin kommer att utgöra en viktig del i myndigheternas kommande internationella arbete.

Nordiska forskningssamarbeten

FAS deltar i flera nordiska nätverk, bland annat två så kallade NoriaNets (NIRPA och NordicWelfare). Dessutom gavs bidrag till NordForsks välfärdsprogram som finansierar två nordiska forskningscentra där FAS också medverkar i styrningen av denna satsning.

Europeiska forskningssamarbeten

En viktig uppgift för FAS är att stimulera svenskt deltagande i EU:s forskningsprogram. FAS har även fortsättningsvis gett forskare möjlighet att söka planeringsbidrag för att utveckla ansökningar om EU-projekt. Under perioden 2007-2010 inkom i genomsnitt åtta ansökningar per år. Även under 2011 inkom åtta ansökningar, av vilka två beviljades. Flera tidigare ansökningar som fått planeringsbidrag från FAS har gått vidare och fått stöd från EU.

FAS samverkar med forskningsfinansiärer i andra länder, bland annat genom European Science Foundation (ESF). Under 2011 har FAS antagits som medlem i den nya europeiska samarbetsorganisationen, Science Europe, som kommer att ersätta ESF.

Under året deltog FAS i arbetet med utveckling av ett så kallat Joint Programming initiativ (JP), inom The Demographic Challenge, More Years better Lives (MYBL), där tretton medlemsländer samarbetar, med Tyskland som koordinator. Under året har ett underlag för en ansökan tagits fram för medel från EU för att finansiera ett sekretariat för initiativet. FAS har under året avsatt medel för den initiala driften av detta sekretariat.

FAS engagemang i samarbetet mellan forskningsfinansiärer i Europa (ERANET) har fortsatt inom äldreforskningen, inom ERA-AGE 2, bland annat i form av gemensamma utlysningar. Under 2011 beviljade FAS två postdoc-bidrag för europeisk äldreforskning och utlyste även bidrag för europeiska äldreforskningsprojekt. Vidare har FAS arbetat aktivt inom EU-projektet FUTURAGE, vars så kallade "road map" för framtida europeisk äldreforskning presenterades i en forskningskommitté vid Europaparlamentet hösten 2011.

Globala forskningssamarbeten

De forskningsfinansierande råden och Vinnova har under året gemensamt tagit fram en Kinastrategi, med Vinnova som ansvarig myndighet. Rapporten presenterades i september.

FAS har under året genomfört en utlysning riktad mot Kina för forskare inom rådets ansvarsområden. Uppmaningen var att utarbeta förslag på workshop-teman med framtida bilateral potential. Åtta ansökningar beviljades, med totalt 2,9 miljoner kronor.

Ökad rörlighet bland forskare

Under 2011 fortsatte det internationella samarbetet med att utveckla en "karriärstege för forskare". FAS har även fortsatt att vara aktiv medlem i ESFs nätverk "European Alliance on Research Career Development".

FAS har under 2011 beviljat stöd till internationella postdoc som vill forska i Sverige (6 tjänster) och till svenska forskare som vill förlägga sin postdoc utomlands (7 tjänster). Det har skett i samfinansiering med EU inom programmet COFAS.

Under hösten arrangerades ett kick-off seminarium för årets beviljade postdoc (inom FLARE, COFAS och FAS nationella postdoc). Det genomgående temat var Research Career Coaching. Internationella specialister inom området deltog.

För att följa utvecklingsarbetet kring forskarrörlighet är FAS medlem i styrgruppen för den svenska delen av EURAXESS.

Bättre internationell infrastruktur i forskningen

FAS har bidragit ekonomiskt till European Social Survey. Det är en databas med jämförande undersökningar av sociala förhållanden och uppfattningar i ett flertal europeiska länder. Arbetet stöds även av EU. FAS bidrar vidare till kostnaderna för Luxembourg Income Study (LIS), en komparativ databas om inkomstförhållanden i olika länder. FAS har även stött uppbyggnaden av en närbesläktad databas om förmögenheter, Luxembourg Wealth Study, samt bidrar till en europeisk forskningsdatabas som handlar om kartläggning av hälsa, åldrande och försörjning i Europa (SHARE).

Resebidrag, utlandsstipendier och andra satsningar

Flera av FAS egna stödformer används i det internationella forskningssamarbetet.

Beslutade bidrag (tkr)

	2009	2010	2011
Stipendier	1 385	5 888	3 911
Gästforskare	740	2 000	1 389
Resor	1 142	1 016	1 181
Konferenser	695	1 622	1 487
EU-planeringsbidrag	40	802	60
COFAS – FIIP	3 445	6 515	11 730
COFAS – FOIP	4 061	15 551	19 543
China workshops	-	-	2 876
ESF ECRP	2 355	4 369	0
ESS	0	2 750	0
Övriga internationella samarbeten	394	674	730
ERANET	410	7 000	4 800
JP Sekretariat	-	-	110
FAS centra stöd			8 000
Totalt	14 667	48 187	55 817

Tabell 6.1
Det internationella forskningsstödet omfattning och fördelning på stödformer 2009-2011

Det gäller bland annat resebidrag, utlandsstipendier, gästforskarbidrag, konferensbidrag och bidrag till publicering.

Ett extra stöd för internationalisering har under 2011 beviljats till samtliga FAS-centra, totalt 8 miljoner kronor. Bidraget får användas för internationella och kommunikativa insatser. En plan för hur medlen ska användas ska presenteras under våren 2012.

Under året genomfördes en enkätstudie av stödformen Utlandsstipendium. Resultatet visar genomgående på en positiv bild.

Tabell 6.1 visar omfattningen av de internationella bidrag som beviljades under åren 2009-2011.

Övriga satsningar

Sida, Styrelsen för internationellt utvecklingsarbete, finansierar programmet "Research-links" för att ge svenska forskare möjlighet att samarbeta med forskare i tredje land. Vetenskapsrådet administrerar verksamheten, men samtliga forskningsråd deltar.

Under 2009 slöts ett avtal mellan hälsoministrarna i Sverige och Indien. Uppgåelsen gällde samarbete inom områdena hälsovård och folkhälsa. FAS roll i sammanhanget är att samarbeta med det indiska forskningsrådet Indian Council of Medical Research (ICMR) och Karolinska Institutet i syfte att främja ökade kontakter och samarbete mellan folkhälsoforskare i Sverige och Indien. Under 2011 har det förberedande arbetet fortsatt och en svensk-indisk workshop för yngre forskare är planerad under år 2012.

Utbytet med Japan och Tokyo University när det gäller äldreforskning har återupptagits hösten 2011. Diskussioner har under året inletts med National Institutes of Health, USA, för att få till stånd ett utbytesavtal för gästforskare, främst på postdoc-nivå.

Marie Curie postdoc-programmet är öppet för forskare från samtliga länder och under 2011 beviljades bidrag för utbyten med bland annat Indien och Etiopien.

de: 2011-09-01

7. Strategi och analys

Strategi och analys är en av FAS huvuduppgifter. Det handlar om att öka kvaliteten i olika delar av rådets uppdrag, att främja forskning av hög vetenskaplig kvalitet med stor relevans för samhälle och politik. Uppdraget gäller hela verksamhetskedjan – från identifiering av forskningsbehov, utformning av kvalitets-kriterier och metoder för urval av projekt till utvärdering av vetenskaplig kvalitet, nytta och samhällseffekter. Det är viktigt att FAS löpande utvecklar sin strategiska kunskap om forskningens villkor och roll i samhällets utveckling. Det sker genom nära kontakter med forskarvärlden i Sverige och utomlands. Det sker även i samarbete med andra forskningsfinansiärer samt i återkommande kontakter med myndigheter och organisationer inom för FAS relevanta områden.

FAS verksamhetsår 2011 har i högre grad än tidigare år präglats av arbete med strategier, analysarbete och utvärderingar. Två regeringsuppdrag framträder med särskild tyngd. Det är dels FAS uppdrag att ta fram en samlad forskningsstrategi för Socialdepartementets politikområden inom hälsa och välfärd. Dels är det FAS medverkan i det gemensamma regeringsuppdraget att ta fram underlag till nästkommande forskningspolitiska proposition. Det förra uppdraget har genomförts med stöd av ett brett upplagt samråd med företrädare för lärosäten, forskningsfinansiärer och centrala myndigheter och organisationer inom FAS områden. Det senare uppdraget, som samordnades av Vetenskapsrådet, utfördes i samverkan med FAS, Formas, Rymdstyrelsen, Statens energimyndighet och Vinnova. Uppdraget byggde i hög grad på ett gemensamt analysarbete för samtliga myndigheter.

FAS har även haft ett särskilt regeringsuppdrag att kartlägga forskning om hinder för full delaktighet i samhälle och arbetsliv för människor med funktionsnedsättning. Dessa tre uppdrag, som alla har redovisats i slutet av hösten 2011, kom i hög grad att präglade FAS analysarbete under året.

Dessutom har den tidigare inledda utvärderingen av ANDTS-forskningen, alkohol, narkotika, dopning, tobak och spel, fullföljts och kommer att slutrapporteras i början av 2012. FAS har också tillsammans med Statens Folkhälsoinstitut initierat en kartläggning av forskning inom området folkhälsoekonomi. Samverkan bedrivs med Vinnova och AFA Försäkring i syfte att utbyta information om respektive myndighets bidrag till forskningen inom arbetslivsområdet. Ytterligare analysområden har varit socialtjänstlagens utveckling i ett trettioårs-perspektiv, samordningsuppdraget, effektstudier och evidensbaserad forskning samt ungdomsforskning. En viktig uppgift för FAS är att tillsammans med andra finansiärer och aktörer främja god forskning och långsiktig kunskapsuppbyggnad inom arbetslivsområdet. FAS har under året fortsatt ett analysarbete för att dels beskriva arbetslivsforskningens utveckling i ett nationellt forskningspolitiskt sammanhang, dels göra internationella jämförelser av utvecklingen inom området – i första hand i syfte att jämföra Sverige med Finland och Holland.

En annan central fråga under 2011, som även finns kvar framöver, är uppföljningen av de strategiska satsningarna som initierades genom riksdagens beslut om den senaste forskningspolitiska propositionen. Samverkan i analys- och utvärderingsfrågor genomförs också i den analysgrupp som är gemensam för de fyra statliga forskningsfinansiärerna i Sverige. Gruppen har även under 2011 tagit initiativ till en serie gemensamma seminarier, exempelvis rörande metoder och arbetssätt i analysarbetet.

Utöver detta samarbete har FAS deltagit i möten med cheferna för samtliga

större forskningsfinansiärer, främst forskningsstiftelserna, för att kunna samordna arbetet mellan offentliga och privata finansiärer. En central fråga i detta sammanhang gäller tolkning och tillämpning av principen om full kostnadstäckning i den forskning som finansieras av forskningsråden och stiftelserna. Samverkan inom ramen för Vetenskapsrådets infrastrukturkommitté har också skett när det gäller stöd till infrastruktur, databaser och register.

FAS deltar även i IVA-projektet Agenda för forskning vars syfte är att etablera en samlingspunkt för forskningspolitisk debatt i Sverige – och som bedrivs i samverkan med forskningsfinansiärer, forskningsutförare samt användare av forskningsresultat. Vidare har FAS medverkat i ett av NordForsk finansierat och av Vetenskapsrådet koordinerat nordiskt samarbetsprojekt; Nordic Network for International Research Policy Analysis (NIRPA), som bland annat handlar om hur den nordiska forskningspolitiken påverkas av den globala utvecklingen. FAS medverkar som partner i ett initiativ vid Kungl. Vetenskapsakademien, The Swedish Secretariat for Environmental Earth System Sciences, SSEESS, där även globala folkhälsofrågor är aktuella.

En stor del av det internationellt inriktade analysarbetet sker i anslutning till samverkan gentemot EU:s ramprogram och andra internationella arenor, exempelvis European Science Foundation. Dessa kontakter har i hög grad berikat FAS egna underlag när det gäller analyser och framtida strategier.

FAS bedriver också ett fortlöpande analysarbete för att göra beredningsprocessen för projektansökningar och andra stödformer kortare och mer effektiv. Identifikation av områden för framtida satsningar utgör likaså en viktig del av analysarbetet. Ett sådant exempel är ett initiativ för att stärka forskning om barns psykiska hälsa. Ett annat område gäller behov av forskning om bland annat samers kultur, hälsa och levnadsvillkor, ett regeringsuppdrag som Formas ansvarar för i samverkan med FAS och Vetenskapsrådet. Ytterligare ett område som uppmärksammas är global hälsa och FAS roll i detta sammanhang.

8. Kommunikation

Under 2011 har FAS genomfört en översyn av sin kommunikationsverksamhet. Det har bland annat resulterat i en ny kommunikationsstrategi för perioden 2011–2014. Målet med strategin är att FAS kommunikation i ännu högre grad ska bidra till att skapa förståelse för FAS-finansierad forskning och främja en aktiv dialog kring rådets ansvarsområden. Forskarna och universiteten ansvarar för att kommunicera de enskilda forskningsresultaten medan FAS roll är att kommunicera rådets ansvarsområden i ett brett perspektiv. FAS har prioriterat ett antal målgrupper inom akademi, politik och offentlig sektor samt på den internationella arenan. FAS har sett över samtliga av rådets kommunikationskanaler och aktiviteter, några kommer att minska i omfattning och några kommer att få större fokus som till exempel möten och konferenser.

Under året har FAS även utarbetat och implementerat en ny grafisk profil som ska underlätta att rådet blir en tydlig och synlig forskningsfinansierare.

FAS inledde året med 10-årsfirande tillsammans med Formas, Vetenskapsrådet och Vinnova. Ett jubileumsseminarium arrangerades under januari i Stockholm. Syftet var att visa på bredden och nyttan inom forskningen under 2001–2011. Inbjudna var representanter och beslutsfattare från universitet, politik, myndigheter, forskarsamhälle och media. På seminariet premiärvisades delar av filmen Livsviktigt, gjord av journalisten Folke Rydén. Filmen visar nyttan för samhället, och inte minst individen, av forskning, utveckling och innovationer. Den har finansierats av FAS, Forskningsrådet Formas, Vetenskapsrådet och Vinnova. Livsviktigt har under året visats på Vetenskapens värld.

Publikationer

Under året har FAS gett ut följande publikationer:

- Ett hållbart arbetsliv – Om organisation och ledarskap, en ny kunskapsöversikt i FAS populärvetenskapliga pocketserie. Den handlar om samspelet mellan organisation, ledning och hälsa i arbetslivet. Boken tar bland annat upp frågor om hur ledarskapsidealen ändras, kännetecknen för en bra och effektiv arbetsplats, nya arbetsformer och betydelsen av nätverk.
- Antologin From women's health to gender medicine, en översättning av antologin Från kvinnohälsa till genusmedicin som gavs ut 2010.
- Den åttonde årsrapporten om forskning om elöverkänslighet och andra effekter av elektromagnetiska fält. FAS har ett regeringsuppdrag att bevaka forskning om elöverkänslighet och vartannat år informera om kunskapsläget.
- Forskningsstrategi för hälsa och välfärd – ett förslag till en samlad forskningsstrategi för Socialdepartementets politikområden hälsa och välfärd. Ett regeringsuppdrag under 2011.
- Forskning om funktionsnedsättning och funktionshinder 2002–2012. Kartläggning, analys och förslag. Ett regeringsuppdrag under 2011.
- Forskning om kvinnors hälsa – rapport från en särskild satsning inom området som beskriver insatsens genomförande och bedömda resultat.
- Far väl välfärden. Socialtjänsten i framtiden. Konferensrapport från Socialtjänstforum 2011.
- Årsredovisning 2010.

Samtliga publikationer kan beställas eller laddas ned från FAS bokhandel, www.fas.se/bokhandel.

Webb

Nya verktyg för webbstatistik och dialog med besökarna har implementerats under året för att öka kunskapen om våra målgruppers behov. Under hösten påbörjades en stor satsning med att tematisera innehållet på FAS webbplats genom nya temaingångar som ska presentera aktuell forskning inom FAS ansvarsområden. Satsningen lanseras under våren 2012. Webbplatsen har under året haft cirka 225 000 besök.

Nyhetsbrev

FAS ger ut tre olika nyhetsbrev riktade till olika målgrupper. Informationsbladet *Forskning & Resultat*, med korta notiser om pågående och avslutad forskning, utkom under 2011 med fyra nummer. FAS engelska Newsletter ges ut för att främja internationella kontakter och utbyte av erfarenheter. Newsletter utkom med ett nummer. Nyhetsbrevet riktat till forskarsamhället med information om bland annat utlysningar gavs ut med fyra nummer.

I slutet av året genomfördes en förändring av arbetssätt och distribution av nyhetsbreven. FAS Nyhetsbrev och Newsletter övergick till enbart elektronisk utgivning i ett nytt system för e-postdistribution. De sista två numren av *Forskning och Resultat* gavs ut i en ny design i enlighet med FAS nya grafiska profil. *Forskning och Resultat* kommer 2012 att integreras med FAS nyhetsbrev och övergå till enbart elektronisk distribution. Förändringarna gör det möjligt att skicka nyhetsbrev som är tematiskt uppbyggda och skräddarsydda efter mottagarnas önskemål. Det innebär också en stor kostnadsbesparing.

Konferenser, seminarier och möten

En viktig del i FAS kommunikationsverksamhet är att skapa dialog kring forskning inom FAS ansvarsområden. Under året har FAS medverkat som arrangör i följande möten:

- Jubileumsseminarium. För tio år sedan bildades de statliga forskningsfinansiärerna FAS, Forskningsrådet Formas, Vetenskapsrådet och Vinnova.
- ”Äldreforskningen mot nya horisonter - en utmaning för Sverige”. Det andra årliga mötet i Swedage, ett nätverk för kunskapsutnyttjande som samlar, koordinerar och kommunicerar äldreforskning.

- ”Företagshälsovård – ett nytt forskningsområde” Konferensen var ett samarrangemang mellan FAS, Karolinska Institutet och FHV-delegationen.
- ”Den tudelade välfärdsstaten – forskning om individer i kläm mellan stat och kommun” arrangerades av UCLS, Uppsala Center for Labour Studies och FAS.
- Svenskars attityder till välfärd. Seminariet anordnades av FAS i samarbete med forskare från sociologiska institutionen i Umeå och statsvetenskapliga institutionen i Göteborg.
- SAMspråk i Almedalen. Arrangerades för femte året på Politikerveckan i Almedalen av FAS, Formas, Vetenskapsrådet och Riksbankens Jubileumsfond.
- ”Den jämställda familjen – kan politiken påverka?” Lunchseminarium i Riksdagen arrangerat av Samverkansgruppen för forsknings- och framtidsfrågor.
- ”Far väl välfärden? Socialtjänsten i framtiden” var temat för årets Socialtjänstforum i Göteborg. Socialtjänstforum arrangeras av FAS, SKL och Centralförbundet för socialt arbete.
- Konferens om interventionsforskning. Anordnades av Socialstyrelsen, FAS, Statens institutionsstyrelse och Statens Folkhälsoinstitut.
- Forskartorget på mässan Bok & Bibliotek i Göteborg, ett samarrangemang mellan ett flertal forskningsfinansiärer.
- ”Mellan arbete och sjukdom”. För tjugonde gången anordnades Socialförsäringdagarna i Umeå. Det är ett samarrangemang mellan FAS, Försäkringskassan och Centralförbundet för socialt arbete.
- Workshop i Folkhälsoekonomi arrangerades av FAS och Statens Folkhälsoinstitut.

	2009	2010	2011
Verksamhetsövergripande information	985	831	1 544
Pressaktiviteter	216	187	160
Populärvetenskapliga kunskapsöversikter	824	440	468
Webbplats	358	693	460
Periodisk utgivning (Nyhetsbrev, Newsletter, Forskning och Resultat)	729*	674*	614*
Konferenser och seminarier	398	607	624
Lagerhållning, kundtjänst och distribution	742	587	608
Metodutveckling	359	0	0
Totalt	4 611	4 019	4 478

Tabell 8.1 Kostnader för forskningsinformation

* Inkl. porto och distribution

Stöd till forskares kunskapsförmedling

En viktig uppgift för FAS och andra forskningsfinansiärer är att stimulera och komplettera formerna för forskarnas egen information om sin forskning och att stödja dialogen mellan forskare, praktiker, politiker och media. FAS avsätter en relativt stor del av sin budget till forskares kunskapsförmedling genom bidrag till publicering, nätverk, resor och anordnande av internationella konferenser i Sverige. FAS har även ett journaliststipendium för att ge journalister möjlighet att fördjupa sig i forskning inom FAS ansvarsområden. Under 2011 tilldelades tre journalister 30 000 kronor vardera. Se kapitel 4 Finansieringsformer.

EKONOMISK REDOVISNING

RESULTATRÄKNING

(belopp i tusental kronor)

		Utfall 2011	Utfall 2010
VERKSAMHETENS INTÄKTER			
Intäkter av anslag		33 869	33 229
Intäkter av avgifter och andra ersättningar	Not 1	70	160
Intäkter av bidrag	Not 2	6 636	1 586
Finansiella intäkter	Not 3	114	23
Summa verksamhetens intäkter		40 689	34 998
VERKSAMHETENS KOSTNADER			
Kostnader för personal	Not 4	-22 191	-20 680
Kostnader för lokaler		-2 911	-2 708
Övriga driftkostnader	Not 5	-15 374	-11 283
Finansiella kostnader	Not 6	-11	-8
Avskrivningar och nedskrivningar		-202	-320
Summa verksamhetens kostnader		-40 689	-34 998
VERKSAMHETSUTFALL		0	0
TRANSFERERINGAR			
Medel som erhållits från statsbudgeten för finansiering av bidrag		417 591	442 883
Medel från myndigheter för finansiering av bidrag	Not 7	3 500	3 000
Finansiella intäkter	Not 3	1 032	203
Lämnade bidrag		-422 123	-446 087
Summa transfereringar		0	0
ÅRETS KAPITALFÖRÄNDRING		0	0

BALANSRÄKNING*(belopp i tusental kronor)***2011-12-31****2010-12-31****TILLGÅNGAR****IMMATERIELLA ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR**

Balanserade utgifter för utveckling	Not 8	382	512
Summa immateriella anläggningstillgångar		382	512

MATERIELLA ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR

Maskiner, inventarier, installationer m.m.	Not 9	50	101
Summa materiella anläggningstillgångar		50	101

VARULAGER M.M.

Varulager och förråd	Not 10	174	205
Summa varulager m.m.		174	205

FORDRINGAR

Kundfordringar		28	152
Fordringar hos andra myndigheter	Not 11	1 345	498
Övriga fordringar		119	143
Summa fordringar		1 492	794

PERIODAVGRÄNSNINGSPOSTER

Förutbetalda kostnader	Not 12	895	698
Summa periodavgränsningsposter		895	698

AVRÄKNING MED STATSVERKET

Avräkning med statsverket	Not 13	-23 431	-12 778
---------------------------	--------	---------	---------

KASSA OCH BANK

Behållning räntekonto i Riksgäldskontoret		60 161	46 985
Summa kassa och bank		60 161	46 985

SUMMA TILLGÅNGAR**39 723****36 516**

KAPITAL OCH SKULDER

		2011-12-31	2010-12-31
AVSÄTTNINGAR			
Avsättningar för pensioner och liknande förpliktelser	Not 14	55	117
Övriga avsättningar	Not 15	127	0
Summa avsättningar		182	117
SKULDER M.M.			
Lån i Riksgäldskontoret	Not 16	432	613
Skulder till andra myndigheter	Not 17	1 030	878
Leverantörsskulder		1 535	1 238
Övriga skulder		803	486
Summa skulder m.m.		3 799	3 216
PERIODAVGRÄNSNINGSPOSTER			
Upplupna kostnader	Not 18	1 457	1 149
Oförbrukade bidrag	Not 19	34 284	32 034
Summa periodavgränsningsposter		35 741	33 184
SUMMA KAPITAL OCH SKULDER		39 723	36 516

ANSLAGSREDOVISNING

REDOVISNING MOT ANSLAG *(belopp i tusental kronor)*

ANSLAG	Ingående överföringsbelopp	Årets tilldelning enl. regl.brev	Indragning	Totalt disponibelt belopp	Utgifter	Utgående överföringsbelopp
	Not 20					
Uo 09 8:1 ap. 1	1 128	25 313	373	26 068	25 164	904
Ramanslag						
Forskningsrådet för arbetsliv och socialvetenskap: Förvaltning (Ramanslag)						
Uo 09 8:2 ap. 1	11 804	398 440	17	410 227	391 296	18 931
Ramanslag						
Forskningsrådet för arbetsliv och socialvetenskap: Forskning (Ramanslag)						
Uo 09 5:1 ap. 12	5	35 000	5	35 000	35 000	0
Ramanslag						
Forskningsrådet för arbetsliv och socialvetenskap: Stimulansbidrag och åtgärder inom äldrepolitiken						
Uo 13 3:1 ap. 4	157	0	157	0	0	0
Ramanslag						
Forskningsrådet för arbetsliv och socialvetenskap: Särskilda jämställdhetsåtgärder - del till FAS						
Summa	13 095	458 753	552	471 295	451 460	19 835

Finansiella villkor för anslag 8:2 ap. 1 Not 21

REDOVISNING MOT BEMYNDIGANDEN *Not 22*

ANSLAG/ANSLAGSBENÄMNING	Tilldelad bemyndiganderam	Ingående åtaganden	Utestående åtaganden	Utestående åtagandenas fördelning per år	
				2012	2013–2015
Uo 09 8:2 ap. 1	897 000	690 861	827 359		
Ramanslag					
Forskningsrådet för arbetsliv och socialvetenskap: Forskning					
<i>Tilldelad bemyndiganderam per år</i>				400 000	497 000
<i>Utestående åtagandenas fördelning per år</i>				388 298	439 061
Uo 09 5:1 ap. 12	70 000	0	67 200		
Ramanslag					
Forskningsrådet för arbetsliv och socialvetenskap: Stimulansbidrag och åtgärder inom äldrepolitiken					
<i>Tilldelad bemyndiganderam per år</i>				35 000	35 000
<i>Utestående åtagandenas fördelning per år</i>				34 550	32 650

TILLÄGGSUPPLYSNINGAR OCH NOTER

Alla belopp redovisas i tusental kronor (tkr) om inget annat anges. Till följd av detta kan summeringsdifferenser förekomma.

REDOVISNINGS- OCH VÄRDERINGSPRINCIPER

Allmänt

Myndighetens bokföring följer god redovisningssed och förordningen (2000:606) om myndigheters bokföring samt ESV:s föreskrifter och allmänna råd till denna. Årsredovisningen är upprättad i enlighet med förordningen (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag samt ESV:s föreskrifter och allmänna råd till denna.

Periodavgränsningsposter

Efter brytdatumet har fakturor överstigande 10 tkr exklusive moms bokförts som periodavgränsningsposter. Motsvarande beloppsgräns föregående år var också 10 tkr.

Kostnadsmässig anslagsavräkning

Semesterdagar som intjänats före år 2009 avräknas fr.o.m. år 2009 anslaget först vid uttaget enligt undantagsbestämmelsen. Utgående balans år 2010 är oförändrad 154 tkr år 2011.

Värderingsprinciper varulager

Hellmans Förlag AB anlitas för lagerhållning och distribution av böcker och tidskrifter. Lagerinventeringen görs per sista juni och sista december varje år. Lagret värderas enligt följande värdets princip:

– Aktuellt bokföringsår och närmast föregående år	65 %
– Åren 2 och 3 före bokföringsåret	35 %
– Åren 4 och 5 före bokföringsåret	15 %
– Tidigare år	0 %

Värderingsprinciper - anläggningstillgångar

Som anläggningstillgångar redovisas egenutvecklade dataprogram, förvärvade licenser och rättigheter samt maskiner och inventarier som har ett anskaffningsvärde om minst 10 tkr och en räknad ekonomisk livslängd som uppgår till lägst tre år. Bärbara datorer tas inte upp som anläggningstillgång då livslängden beräknas understiga tre år.

Avskrivningar enligt plan på anläggningstillgångar baseras på tillgångens anskaffningsvärde och uppskattad ekonomisk livslängd.

Tillämpade avskrivningstider

– Datorer och kringutrustning	3 år
– Kontorsmaskiner	5 år
– Inredningsinventarier	5 år
– Immateriella tillgångar	5 år

Omsättningstillgångar

Fordringar har tagits upp till det belopp varmed de beräknas inflyta.

Skulder

Skulderna har tagits upp till nominellt belopp.

Avsättningar

Avsättning för framtida pensionsåtaganden beräknas till det samlade värdet enligt de försäkringstekniska grunder som Nämnden för statens avtalsförsäkringar har fastställt. Värdet inkluderar särskild löneskatt.

Avsättningar för "kompetensutvecklingsåtgärder" redovisas numera i enlighet med ESV-anvisningar bland övriga avsättningar.

Ersättningar och andra förmåner

Ledamöter och ersättare		Ersättn (tkr)	Övriga styrelseuppdrag
Albin	Maria	39	-
Antonsson	Ann-Beth	37	-
Edström	Örjan	40	-
Fritzell	Johan	87	Försäkringskassans vetenskapliga råd
Hensing	Gunnel	41	Systembolagets råd för alkoholforskning
Hetzler	Antoinette	73	-
Härenstam	Annika	48	-
Johansson	Elaine	32	-
Johansson	Gunnar	38	-
Johansson	Per	35	-
Jonsson	Johan	34	Statens folkhälsoinstituts råd för strategiskt folkhälsoarbete
Leifman	Håkan	32	Statens institutionsstyrelse insynsråd
Löwstedt	Jan	40	Jan Löwstedt AB
Malmberg	Gunnar	40	-
Nilsson Bågenholm	Eva	28	-
Råbergh	Christian	32	-
Sandin	Bengt	37	-
Ståhlberg	Ann-Charlotte	38	IFAU:s vetenskapliga råd, Försäkringskassans vetenskapliga råd
Ståldal	Ewa	62	Post- och telestyrelsen, SOS Alarm AB
Sverke	Magnus	35	Gymnastik- och idrottshögskolan
Szebehely	Marta	46	-
Thelning	Erika	32	Statens Tjänstepensionsverk (SPV)
Torén	Kjell	36	Arbets- och miljömedicin Väst AB
Zettermark	Åke	40	-
Huvudsekreterare			
Hjelmquist	Erlend	1 178	Statens folkhälsoinstituts insynsråd

Anställdas sjukfrånvaro

I tabellen redovisas anställdas totala sjukfrånvaro i förhållande till den sammanlagda ordinarie arbetstiden. Vidare redovisas andel av totala sjukfrånvaron under en sammanhängande tid av 60 dagar eller mer.

I tabellen redovisas också sjukfrånvaro fördelat på kön och ålder i förhållande till respektive grupps sammanlagda ordinarie arbetstid. Sjukfrånvaron redovisas i procent.

Sjukfrånvaro i (%)	2011	2010	2009	
Totalt	0,98	1,42	1,50	* Redovisas ej då antalet understiger 10 personer
Andel långtidssjuka	0,00	0,00	0,18	
Kvinnor	1,24	1,90	1,85	
Män	*	*	*	
Anställda 30–49 år	*	*	*	
Anställda 50 år –	0,98	1,76	1,80	

NOTER TILL RESULTATRÄKNING

Not 1	Intäkter av avgifter och andra ersättning	2011	2010
	Intäkter av avgifter enligt 4§ avgiftsförordningen		
	– Intäkter av bokförsäljning	70	160
	Summa	70	160
Not 2	Intäkter av bidrag	2011	2010
	Posten består av 6 368 tkr från EU-institution för bl.a. COFAS och ERA-net.	6 636	1 586
	75 tkr från Socialstyrelsen för Socialtjänstforum 2011.		
	193 tkr från Sheffield University för ERA-age.		
Not 3	Finansiella intäkter	2011	2010
	Ränta på räntekonto hos Riksgäldskontoret	114	23
	Summa	114	23
	Ränteintäkterna från RGK har fördelats mellan förvaltningsanslaget och forskningsanslaget, 10 % resp. 90 % då båda anslagen är räntebelagda (1 032 tkr redovisas under transfereringsavsnittet).		
Not 4	Kostnader för personal	2011	2010
	Kostnader för personal	22 191	20 680
	varav lönekostnader (exkl. arbetsgivaravgifter, pensionspremier och andra avgifter enligt lag och avtal).	14 420	13 208
Not 5	Övriga driftskostnader	2011	2010
	Reparation och underhåll	34	62
	Resor, representation, information	3 925	2 668
	Köp av varor	677	124
	Köp av tjänster	10 329	6 976
	Förändring av varulager	31	171
	Övrigt	378	1 281
	Summa	15 374	11 283
Not 6	Finansiella kostnader	2011	2010
	Räntekostnader avseende lån hos RGK	10	4
	Räntekostnader inomstatliga exkl. RGK	1	3
	Räntekostnader, övriga leverantörer	0	2
	Summa	11	8
Not 7	Medel från myndigheter för finansiering av bidrag	2011	2010
	3 mnkr från Vetenskapsrådet för "Barns hälsa i ett samhällsperspektiv" samt 500 tkr från Kammarkollegiet för projektet "Ungdomsforskning och kunskapsförmedling".	3 500	3 000

NOTER TILL BALANSRÄKNINGEN

Not 8	Immateriella anläggningstillgångar	2011-12-31	2010-12-31
	Balanserade utgifter för utveckling		
	Ingående anskaffningsvärde	5 930	5 598
	Årets anskaffningar	0	332
	Ingående ackumulerade avskrivningar/nedskrivningar	- 5 417	- 5 287
	Årets avskrivningar	- 131	- 131
	Bokfört värde	382	512
Not 9	Materiella anläggningstillgångar	2011-12-31	2010-12-31
	Maskiner, inventarier, installationer m.m.		
	Ingående anskaffningsvärde	3 408	3 408
	Årets anskaffningar	20	0
	Ingående ackumulerade avskrivningar	- 3 306	- 3 117
	Årets avskrivningar	- 72	- 189
	Bokfört värde	50	101
Not 10	Varulager m.m.	2011-12-31	2010-12-31
	Avser lager av böcker och tidskrifter	174	205
Not 11	Fordringar hos andra myndigheter	2011-12-31	2010-12-31
	Fordran ingående mervärdesskatt	1 245	498
	Övriga fordringar	100	0
	Summa	1 345	498
Not 12	Förutbetalda kostnader	2011-12-31	2010-12-31
	Förutbetalda hyreskostnader	651	644
	Övriga förutbetalda kostnader	243	54
	Summa	894	698
Not 13	Avräkning med statsverket	2011-12-31	2010-12-31
	<i>Anslag i icke räntebärande flöde</i>		
	Ingående balans	0	0
	Redovisat mot anslag	35 000	65 378
	Medel hänförliga till transfereringar m.m. som betalats till icke räntebärande flöde	- 38 750	- 65 378
	Skulder avseende anslag i icke räntebärande flöde	- 3 750	0
	<i>Anslag i räntebärande flöde</i>		
	Ingående balans	- 12 932	- 5 592
	Redovisat mot anslag	416 460	410 735
	Anslagsmedel som tillförts räntekonto	- 423 753	- 418 075
	Återbetalning av anslagsmedel	390	0
	Skulder avseende anslag i räntebärande flöde	- 19 835	- 12 932
	<i>Fordran avseende semesterlöneskuld som inte har redovisats mot anslag</i>		
	Ingående balans	154	154
	Redovisat mot anslag under året enligt undantagsregeln	0	0
	Fordran avseende semesterlöneskuld som inte har redovisats mot anslag	154	154
	<i>Övriga fordringar/skulder på statens centralkonto i Riksbanken</i>		
	Utbetalningar i icke räntebärande flöde	- 38 750	- 65 378
	Betalningar hänförliga till anslag och inkomsttitlar	38 750	65 378
	Övriga fordringar/skulder på statens centralkonto i Riksbanken	0	0
	Summa Avräkning med statsverket	- 23 431	- 12 778

Not 14	Avsättningar för pensioner och liknande förpliktelser	2011-12-31	2010-12-31
	Ingående avsättning	117	455
	Årets pensionskostnader	0	- 202
	Årets pensionsutbetalningar	- 61	- 136
	Utgående avsättning	55	117

Not 15	Övriga avsättningar	2011-12-31	2010-12-31
	Ingående avsättning till kompetensutvecklingsåtgärder	83	0
	Årets avsättning till kompetensutvecklingsåtgärder	43	0
	Utgående avsättning	127	0

Ingående avsättningar för "kompetensutvecklingsåtgärder" har i enlighet med ESVs anvisningar överförts under året från upplupna kostnader.

Not 16	Lån i Riksgäldskontoret	2011-12-31	2010-12-31
	Ingående balans	613	573
	Under året nyupptagna lån	21	360
	Årets amorteringar	- 202	- 320
	Utgående balans	432	613

Beviljad låneram enligt regleringsbrev 3 500 3 500

Not 17	Skulder till andra myndigheter	2011-12-31	2010-12-31
	Sociala avgifter	668	470
	Övriga skulder till andra myndigheter	362	408
	Summa	1 030	878

Not 18	Upplupna kostnader	2011-12-31	2010-12-31
	Upplupna semesterlöner inklusive sociala avgifter	941	783
	Upplupna löner inklusive sociala avgifter	84	116
	Upplupna kostnader till kompetensutvecklingsåtgärder	0	83
	Övriga upplupna kostnader	432	167
	Summa	1 457	1 149

Ingående avsättningar för "kompetensutvecklingsåtgärder" har i enlighet med ESVs anvisningar överförts under året till övriga avsättningar.

Not 19	Oförbrukade bidrag	2011-12-31	2010-12-31
	FHV-delegationen	20 620	13 620
	Bidrag från EU-institutioner för ERA-nets, COFAS	13 664	18 414
	Summa	34 284	32 034

NOTER TILL ANSLAGSREDOVISNING

Not 20 Anslagsredovisning

Forsningsrådet för arbetsliv och socialvetenskaps räkenskapskonto i Riksgäldskontoret tillförs en tolfedel av anslagsmedlen per månad.

De räntebärande anslag/anslagsposter som står till Forsningsrådet för arbetsliv och socialvetenskaps disposition är följande:

Uo 9 8:1 ap.1	Forsningsrådet för arbetsliv och socialvetenskap Förvaltning
Uo 9 8:2 ap.1	Forsningsrådet för arbetsliv och socialvetenskap Forskning

Not 21 Finansiella villkor för anslag 8:2

Anslaget ska förutom olika former av stöd till forskning finansiera utvärderingar, beredningsarbete, konferenser, vissa resor och seminarier som är kopplade till forskningsstödet samt informationsinsatser.

Forskningsmedel bör så långt som möjligt utbetalas med högst en tolfedel av anslaget före utgången av varje månad i enlighet med av rådet fattade beslut.

Medel får ej användas för stipendier som är avsedda att vara ett alternativ till lön eller annan studiefinansiering för doktorander.

I enlighet med propositionen Ett lyft för forskning och innovation (prop. 2008/09:160) ska bidrag till forskningsprojekt vid universitet och högskolor omfatta medel för de direkta och indirekta kostnaderna i samma proportion som beräknats för projektet i sin helhet. Avsikten är därvid inte att åstadkomma en generell höjning av statliga myndigheters finansiering av de indirekta kostnaderna, utan att den ska anpassas till den faktiska situationen i det enskilda fallet.

FAS ska använda minst:

- 15 000 000 kronor för ett tvärvetenskapligt forskningprogram om alkohol, narkotika och tobak
- 17 500 000 kronor för arbetslivsforskning

FAS har dessutom en anslagskredit enligt följande:

Anslag 8:1 ap.1 uppgår anslagskrediten till 759 tkr

Anslag 8:2 ap.1 uppgår anslagskrediten till 11 953 tkr

Forskning inom äldreområdet

Uo 9 5:1 ap.12 Stimulansbidrag och åtgärder inom äldrepolitiken

Anslaget är icke räntebärande

Not 22 Redovisning mot bemyndigande

Här redovisas åtaganden som ska infrias med anslagsmedel som ännu inte tilldelats i enlighet med §§ 17-18 anslagsförordningen. Beslutade åtaganden för perioden 2012-2015 ligger inom tilldelade bemyndigandeframar.

SAMMANSTÄLLNING ÖVER VÄSENTLIGA UPPGIFTER

(belopp anges i tkr)

	2011	2010	2009	2008	2007
Låneram					
Beviljad låneram	3 500	3 500	4 000	3 000	4 000
Utnyttjad låneram	432	613	573	461	934
Kvar av låneramen	3 068	2 887	3 427	2 539	3 066
Kontokrediter hos RGK					
Räntekontokredit	2000	2000	2 000	2 000	2 000
Max utnyttjad under året	0	0	0	0	0
Räntor avseende räntekonto i RGK					
Ränteintäkter	1 146	226	184	452	960
Räntekostnader	0	0	0	0	0
Avgiftsintäkter					
Intäkter som disponeras av myndigheten					
Beräknat belopp enligt regleringsbrev	0	0	0	0	0
Utfall	70	160	173	339	206
Anslagskredit					
Beviljad anslagskredit 9 8:1 ap.1	759	755	728	716	706
Beviljad anslagskredit 9 8:2 ap.1	11 953	11 787	11 768	10 260	9 569
Utnyttjad anslagskredit 9 8:1 ap.1	0	0	0	277	0
Utnyttjad anslagskredit 9 8:2 ap.1	0	0	0	136	0
Anslag					
Anslagssparande 9 8:1 ap. 1	904	1 128	35	-277	652
Anslagssparande 9 8:2 ap. 1	18 931	11 804	5 557	-136	2 893
Anslagssparande 9 5:1 ap. 12	0	5	0	0	0
Anslagssparande 13 3:1 ap.4	0	157	540	4 733	0
Bemyndiganden					
<i>Anslag 09 8:2 ap. 1. Forskning:</i>					
Tilldelade bemyndiganden	897 000	758 000	758 000	583 000	662 000
Utestående åtagande	827 359	690 861	731 513	589 521	663 704
<i>Anslag 09 5:1 ap. 12 Äldrepolitikområden</i>					
Tilldelade bemyndiganden	70 000	0	0	0	0
Utestående åtagande	67 200	0	0	0	0
Årsarbetskrafter och anställda					
Antalet årsarbetskrafter (st)	21	21	22	23	22
Medelantalet anställda (st)	22	22	23	26	25
Driftkostnad per årsarbetskraft	1 927	1 651	1 756	1 546	1 627
Kapitalförändring*					
Årets kapitalförändring	0	0	0	120	528
Balanserad kapitalförändring	0	0	0	-596	-1 123

* Fr.o.m. år 2009 avräknas anslaget kostnadsfritt och därför blir årets kapitalförändring +/- 0.

Balanserad kapitalförändring från 2008 har reglerats i samband med övergången till kostnadsfritt anslagsavräkning.

UNDERSKRIFTER

Forskningsrådet för arbetsliv och socialvetenskap har den 16 februari 2012 fattat beslut om årsredovisning för 2011.

Vi intygar att årsredovisningen ger en rättvisande bild av verksamhetens resultat samt av kostnader, intäkter och myndighetens ekonomiska ställning.

Ewa Ståldal

Örjan Edström

Johan Fritzell

Annika Härenstam

Elaine Johansson

Per Johansson

Johan Jonsson

Håkan Leifman

Christian Råbergh

Ann-Charlotte Ståhlberg

Bengt Sandin

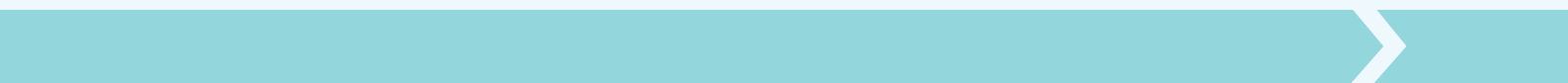
Erika Thelning

Kjell Torén

Erland Hjelmquist

TABELLBILAGA

Tabell 5.1. Antal projektansökningar åren 2009–2011, fördelat på huvudområde

Huvudområde	Antal ansökningar		
	2009	2010	2011
Arbete och hälsa	121	124	114
Arbetsorganisation	133	135	149
Arbetsmarknad	77	86	102
Folkhälsa	195	232	272
Välfärd och socialförsäkring	117	108	128
Omsorg och sociala relationer	116	120	132

Tabell 5.2. Beviljandegraden för projektansökningar åren 2009–2011, fördelat på huvudområde, i procent

Huvudområde	2009	2010	2011
Arbete och hälsa	11	13	17
Arbetsorganisation	10	9	11
Arbetsmarknad	12	19	11
Folkhälsa	10	14	9
Välfärd och socialförsäkring	8	7	8
Omsorg och sociala relationer	10	8	9
Totalt	10	12	10

Tabell 5.3. Beviljandegrad för fullständiga ansökningar, åren 2009–2011, i procent

Huvudområde	2009	2010	2011
Arbete och hälsa	43	48	53
Arbetsorganisation	39	33	38
Arbetsmarknad	47	52	50
Folkhälsa	41	49	48
Välfärd och socialorganisation	33	35	45
Omsorg och sociala relationer	43	37	40
Totalt	41	43	46

Tabell 5.4. Antal postdocansökningar 2009–2011, fördelat på huvudområde

Huvudområde	2009	2010	2011
Arbete och hälsa	10	8	6
Arbetsorganisation	13	14	11
Arbetsmarknad	8	7	10
Folkhälsa	29	26	33
Välfärd och socialförsäkring	19	9	10
Omsorg och sociala relationer	14	14	11

Tabell 5.5. Beviljandegraden för postdoc 2009–2011, fördelat på huvudområde, i procent

Huvudområde	2009	2010	2011
Arbete och hälsa	20	25	17
Arbetsorganisation	8	21	18
Arbetsmarknad	25	14	20
Folkhälsa	7	23	12
Välfärd och socialförsäkring	21	11	20
Omsorg och sociala relationer	7	21	18
Totalt	13	20	16

Tabell 5.6. Sökt projektbidrag för de ansökningar som beviljats anslag, åren 2009-2011, mnkr

Huvudområde	2009	2010	2011
Arbete och hälsa	38	44	51
Arbetsorganisation	46	55	55
Arbetsmarknad	32	33	40
Folkhälsa	72	96	81
Välfärd och socialförsäkring	26	31	43
Omsorg och sociala relationer	33	34	47

Tabell 5.7. Genomsnittlig beviljad bidragsstorlek under perioden 2009-2011, mnkr

Huvudområde	2009	2010	2011
Arbete och hälsa	2,2	1,9	2,3
Arbetsorganisation	2,6	3,2	3
Arbetsmarknad	2,7	2,5	3
Folkhälsa	2,2	1,9	2,2
Välfärd och socialförsäkring	2,6	3,6	3,7
Omsorg och sociala relationer	1,9	2,5	2,5
Totalt	2,3	2,4	2,6

Tabell 5.8. Bidragskvot för perioden 2009-2011, i procent

Huvudområde	2009	2010	2011
Arbete och hälsa	77	69	77
Arbetsorganisation	74	70	65
Arbetsmarknad	78	90	82
Folkhälsa	63	65	66
Välfärd och socialförsäkring	91	91	85
Omsorg och sociala relationer	70	73	63
Totalt	73	73	72

Tabell 5.9. Andelen sökande som beviljats forskningsstöd för första gången under perioden 2009-2011, i procent

Huvudområde	2009	2010	2011
Arbete och hälsa	8	38	35
Arbetsorganisation	23	50	67
Arbetsmarknad	22	75	45
Folkhälsa	52	41	64
Välfärd och socialförsäkring	33	63	20
Omsorg och sociala relationer	33	50	58
Totalt	31	44	43

Tabell 5.10. Årligt beviljat forskningsstöd för projekt och postdoc under perioden 2009-2011, mnkr

Huvudområde	2009	2010	2011
Arbete och hälsa	32	33	41
Arbetsorganisation	36	43	39
Arbetsmarknad	27	31	36
Folkhälsa	45	71	62
Välfärd och socialförsäkring	29	30	40
Omsorg och sociala relationer	24	29	33

Tabell 5.11. Årligt beviljat övrigt forskningsstöd* under perioden 2009–2011

Huvudområde	2009	2010	2011
Arbete och hälsa	1,1	4	1,7
Arbetsorganisation	0,7	2,1	2,8
Arbetsmarknad	1,4	1,7	1,7
Folkhälsa	3,8	7,5	4,4
Välfärd och socialförsäkring	2,9	2,3	2,1
Omsorg och sociala relationer	2	2,6	1,8

*Nätverk, planeringsbidrag, publiceringsbidrag, resebidrag, stipendier, gästforskare och konferenser

Tabell 5.12. Beviljat forskningsstöd 2011 fördelat på lärosäten och andra medelsförvaltare, alla stödformer, mnkr

Karlstads universitet	2,2
Linnéuniversitetet	2,3
Övriga universitet	5,5
Örebro universitet	6,5
Högskolor	7,8
Övriga medelsförvaltare	11,4
Linköpings universitet	13,3
Lunds universitet	18,6
Uppsala universitet	30,8
Karolinska institutet	41,2
Göteborgs universitet	43,3
Stockholms universitet	44,6
Umeå universitet	46

Tabell 5.13. Årligt beviljat forskningsstöd 2009–2011 fördelat på lärosäten och andra medelsförvaltare, alla stödformer, mnkr

Linnéuniversitetet	3
Örebro universitet	8
Karlstad universitet	13
Övriga universitet	26
Övriga medelsförvaltare	37
Högskolor	40
Linköpings universitet	49
Uppsala universitet	61
Lunds universitet	79
Umeå universitet	94
Stockholms universitet	114
Göteborgs universitet	122
Karolinska institutet	130

Tabell 5.14. Könsfördelning i FAS prioriteringskommittéer år 2011 (antal ledamöter)

	Män	Kvinnor
Arbete, miljö och hälsa	5	4
Arbete, vardag och hälsa	4	4
Arbetsorganisation	3	4
Arbetsmarknad	4	3
Folkhälsa	5	4
Välfärd och socialförsäkring	4	3
Omsorg och sociala relationer	3	5

Tabell 5.15. Könsfördelningen av skisser, fullständiga ansökningar och beviljade ansökningar, år 2011

	Beviljade	Fullständiga ansökningar	Skisser
Män	45	94	412
Kvinnor	41	94	485

Tabell 5.16. Könsfördelningen av skisser, fullständiga ansökningar och beviljade ansökningar uppdelade på huvudområde, år 2011

		Män	Kvinnor
OMS	Beviljade	7	5
	Fullständiga ansökningar	14	16
	Skisser	49	83
VÄL	Beviljade	6	4
	Fullständiga ansökningar	11	11
	Skisser	70	58
FH	Beviljade	15	9
	Fullständiga ansökningar	30	20
	Skisser	122	150
AMK	Beviljade	6	5
	Fullständiga ansökningar	13	9
	Skisser	53	49
AO	Beviljade	4	8
	Fullständiga ansökningar	13	19
	Skisser	67	82
AH	Beviljade	7	10
	Fullständiga ansökningar	13	19
	Skisser	51	63

Tabell 5.17. Beviljandegraden för män och kvinnor per huvudområde för projektansökningar, år 2011

	Män	Kvinnor
Omsorg och sociala relationer	14	6
Välfärd och socialförsäkring	9	7
Folkhälsa	12	6
Arbetsmarknad	11	10
Arbetsorganisation	6	10
Arbete och hälsa	14	16

Tabell 5.18. Åldersfördelningen bland beviljade sökande till projekt 2011

Ålder	Arbete och hälsa	Arbetsorganisation	Arbetsmarknad	Folkhälsa	Välfärd	Omsorg
-39	1	5	4	2	4	5
40-49	4	5	2	8	2	2
50-59	7	1	2	7	2	2
60-	5	1	3	7	2	3

Tabell 5.19. Åldersfördelningen bland beviljade sökande till projekt under perioden 2009-2011

Ålder	2009	2010	2011
-39	13	16	21
40-49	28	23	23
50-59	22	36	21
60-	12	15	21

Tabell 5.20. Årligt beviljat forskningsstöd 2009-2011 fördelat på lärosäten och andra medelsförvaltare samt huvudområden, mnkr

Lärosäte	Årtal	AH	AO	AMK	FH	VÄL	OMS	Totalt
Göteborgs universitet	2011	11,6	10,1	1,8	4,3	11,4	4,1	43,3
	2010	2,9	19,3	0,05	9,6	8,3	3,2	43,4
	2009	0,8	13,1	2,4	7,4	7,3	4	35
Karlstad universitet	2011	0	0	0,1	2,1	0	0	2,2
	2010	0	7,6	0	0	0	0	7,6
	2009	0	3	0,6	0	0	0	3,6
Karolinska institutet	2011	18,7	0,01	0	22,1	0	0,4	41
	2010	19,9	0,04	0	44,2	0	0,01	64,2
	2009	8,4	0,03	0	14,3	1,9	0,02	24,7
Linköpings universitet	2011	0	0,03	3,9	0,1	0,1	9,2	13,3
	2010	2,4	1,4	0,6	7,9	0,03	5,4	17,7
	2009	0	0,02	0	13	1,4	3,1	17,5
Linnéuniversitetet	2011	0	0	0,01	0	0,08	2,2	2,3
	2010	0	0,2	0,03	0,06	0	0,03	0,3
	2009	0	0	0,02	0	0	0	0,02
Lunds universitet	2011	1,6	0,02	6,4	5,1	3,1	2,3	18,5
	2010	4,4	0	5,4	8,1	0,2	5,7	23,8
	2009	11,1	2,4	4,1	8	0,3	3,6	29,5
Stockholms universitet	2011	2,7	9,7	8,5	6	13	4,7	44,6
	2010	0,02	0,9	8,5	7,6	19,4	2,4	38,8
	2009	4,1	5,2	4,5	0,2	9,1	7,1	30,2
Umeå universitet	2011	12,6	5,1	12,8	12,4	0,4	2,8	46
	2010	4,3	0,01	7,6	3,9	3	5	23,8
	2009	5,5	4,9	0,05	7	2,3	4,5	24,3
Uppsala universitet	2011	2,4	6,1	0,01	9,4	10,1	2,3	30,3
	2010	1,9	1,4	4,8	1	0,4	4,8	14,3
	2009	0	0,3	8,3	6,1	0,04	2,1	16,8
Örebro universitet	2011	0	0	1,8	0	0,03	4,6	6,4
	2010	0	0,01	0,2	0	0	0,07	0,3
	2009	1,1	0	0,02	0,02	0	0	1,1
Övriga universitet	2011	0,03	5,4	0,04	0,02	0	0,01	5,5
	2010	9,2	8,2	0,1	0,03	0	0	17,5
	2009	1,6	1,6	0,1	0	0	0	3,3
Högskolor	2011	0,08	5,4	0,03	0,2	0,01	2,1	7,8
	2010	2,4	5,4	0,02	2,6	3,3	0,4	14,1
	2009	2,3	7,5	0,1	2,3	4,6	1,6	18,4
Övriga medelsförvaltare	2011	0,1	0	3,7	0,03	3	4,6	11,43
	2010	1,9	0,05	5,5	1,5	0,3	1,4	10,7
	2009	0,05	0	8,6	1,1	5	0,05	14,8
Totalt	2011	49,8	41,9	39,1	61,8	41,2	39,3	273
	2010	49,3	44,5	32,8	86,5	34,9	28,4	276,5
	2009	35,0	38,1	28,8	59,4	31,9	26,1	219,2

FAS Årsredovisning 2011
ISBN 978-91-89602-45-8

Produktion: Capito AB
Grafisk form: Capito AB
Tryck: Orion Tryck AB

Forskningsrådet för arbetsliv och socialvetenskap (FAS)
Box 894
101 37 Stockholm
www.fas.se

**FAS initierar och finansierar grundläggande och
behovsstyrd forskning för att främja människors
arbetsliv, hälsa och välfärd.**

FORSKNINGSRÅDET FÖR ARBETSLIV OCH SOCIALVETENSKAP

Adress: Box 894, 101 37 Stockholm | Besöksadress: Westmanska Palatset, Wallingatan 2
Telefon: 08-775 40 70 | E-post: fas@fas.se | www.fas.se

ISBN 978-91-89602-45-8